

BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİ WEB SİTELERİNİN 2025 YILI AFET HİZMETLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: KARŞILAŞTIRMALI BİR ANALİZ

Hicran Özlem İLGİN*, Damla KARAGÜL**

Gönderim Tarihi: 30.05.2025 - Kabul Tarihi: 27.03.2026

İlgin, H. Ö., & Karagül, D. (2026). Büyükşehir belediyeleri web sitelerinin 2025 yılı afet hizmetlerinin değerlendirilmesi: Karşılaştırmalı bir analiz. *Etkileşim*, 17, 204-237. <https://doi.org/10.32739/etkilesim.2026.9.17.336>

Bu çalışma araştırma ve yayın etiğine uygun olarak gerçekleştirilmiştir.

Öz

Bu çalışma, 2022 yılında analizi gerçekleştirilen “Kamu Hizmet Aracı Olarak Web Siteleri; Büyükşehir Belediyelerinin Afet Hizmetlerinin Değerlendirilmesi” başlıklı çalışmanın devamı niteliğinde olup karşılaştırmalı bir analiz içermektedir. Doğal afetler, dünya genelindeki toplumları etkileyerek büyük hasar, kayıp ve yıkıma neden olmakla birlikte yerel kaynaklar ve nüfusun standart işlevselliği üzerinde bir etki yaratarak günlük rutini bozmaktadır. Dolayısıyla ülkeler bu riski önleyecek müdahale planlarına ihtiyaç duymaktadır. Bugün Türkiye, birçok afet türünün sıklıkla yaşandığı bir ülke olması yönüyle afet müdahale planlarına ihtiyaç duyan ülkeler arasında yer almaktadır. Nitekim 6 Şubat 2023 tarihinde ülkemizde meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremler, bu konuda alınması gereken önlemlerin zaruriyetini yansıtmaktadır. Bu noktada belediyeler kritik sorumluluklar taşımakta, afete hazır bir kent imajının oluşturulmasında temel aktörlerden biri olarak yer almaktadırlar. Özellikle belediyelerin resmî web siteleri, afet süreçlerinde hayat kurtarıcı bir rol oynamaktadır. Afet öncesi, afet anı ve sonrasında yapılan bilgilendirmelerin, duyuruların, müdahale planlarının daha geniş kitlelere yayılmasına olanak sağlayan bu platformlar, yerel halkın afete karşı daha dayanıklı hale gelmesine yönelik olarak yapılandırılmalıdır. Bu bağlamda çalışma kapsamında Türkiye’deki 30 büyükşehir belediyesinin resmî web sitesi incelenmiştir. Belediyelerin web sitelerine ilişkin 2025 yılı verileri, aynı belediyeler için 2022 yılında gerçekleştirilen analiz sonuçlarıyla karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir. Analiz sonucunda birçok büyükşehir belediyesinin afet yönetimi ve hizmetlerine erişimi kolaylaştırmaya yönelik iyileştirmeler yaptığı; fakat önemli eksikliklerin devam ettiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: büyükşehir belediyeleri, afet hizmetleri, web siteleri.

* Doçent Doktor, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Çanakkale, Türkiye. hicranilgin@comu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-0549-0710.

** Sosyolog, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Çanakkale, Türkiye. damlakaragl1@gmail.com, ORCID: 0000-0003-2947-7032.

EVALUATION OF DISASTER SERVICES ON METROPOLITAN MUNICIPALITIES' WEBSITES IN 2025: A COMPARATIVE ANALYSIS

Hicran Özlem ILGIN*, Damla KARAGÜL**

Received: 30.05.2025 - Accepted: 27.03.2026

Ilgin, H. Ö., & Karagül, D. (2026). Büyükşehir belediyeleri web sitelerinin 2025 yılı afet hizmetlerinin değerlendirilmesi: Karşılaştırmalı bir analiz. *Etkileşim*, 17, 204-237. <https://doi.org/10.32739/etkilesim.2026.9.17.336>

This study complies with research and publication ethics.

Abstract

This study is a continuation of the research titled "Websites as a Public Service Tool: Evaluation of Metropolitan Municipalities' Disaster Services," conducted in 2022, and includes a comparative analysis. Natural disasters affect societies worldwide, causing significant damage, loss, and destruction. They disrupt daily life by impacting local resources and the normal functioning of communities. Consequently, countries require disaster response plans to mitigate such risks. Today, Türkiye is among the countries that frequently experience various types of disasters and therefore has a pressing need for effective response strategies. The earthquakes centered in Kahramanmaraş on 6 February 2023 clearly demonstrated the necessity of taking effective precautions. At this point, municipalities bear critical responsibilities and play a key role in building the image of disaster-resilient cities. In particular, official municipal websites play a vital role during disaster processes. These platforms should be structured to enhance community resilience by enabling the dissemination of information, announcements, and response plans to wider audiences before, during, and after disasters. In this context, the official websites of 30 metropolitan municipalities in Türkiye were examined as part of this study. Website data from 2025 were compared with the results of analyses conducted in 2022 for the same municipalities. The analysis revealed that many metropolitan municipalities have made improvements in facilitating access to disaster management services; however, significant shortcomings persist.

Keywords: metropolitan municipalities, disaster services, websites.

* Associate Professor (PhD), Çanakkale Onsekiz Mart University, Faculty of Communication, Çanakkale, Türkiye. hicranilgin@comu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-0549-0710.

** Sociologist, Çanakkale Onsekiz Mart University, School of Graduate Studies, Çanakkale, Türkiye. damlakaragl1@gmail.com, ORCID: 0000-0003-2947-7032.

Giriş

Bilgi toplumunda bilgi; sosyokültürel, ekonomik ve politik yaşamın bir parçasıdır. Bu toplum yapısında birey, bilgi iletişim teknolojilerinin altyapısını ve bilginin kaynağını kolektif ve kişisel hedeflerini takip etmek için kullanmaktadır. Günümüzde iletişim, iş, eğlence, bilgi edinme vb. birçok aktivite web üzerinden gerçekleşmekte, bu kolaylık web sitelerinin yaygınlaşmasına neden olmaktadır. Bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) kapsamında değerlendirilen web siteleri, işletmeler ve kamu sektörü tarafından da başarıyla kullanılmaktadır. Dolayısıyla toplumun yerel yönetimlerden bilgi edinme biçimleri de dahil olmak üzere günlük yaşamlarımız büyük ölçüde değişmektedir.

Birçok siyasi otoritenin web sitesi, Layne ve Lee'nin (2001) modelinde yer alan kataloglama aşaması temel alınarak, idarenin faaliyetlerine ilişkin bilgilerin kamuoyuyla paylaşılması amacıyla geliştirilmiş ve kullanılmıştır. Zamanla bu web siteleri gelişmiş, kamu kurumlarının birçok alanda hizmet ve bilgi sunmasına olanak sağlamıştır (Karkin & Jansen, 2014, s. 352). Özellikle yerel yönetimlerin web siteleri hızla bilgi arayan vatandaşlar ve ziyaretçiler için ilk temas noktası haline gelmektedir. Bölgedeki önemli duyurular, haberler, acil durumda aranacak iletişim numaraları vb. bilgilere erişimde bu platformlara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu nedenle web sitelerinin içeriği şeffaflık yönüyle kilit bir öneme sahiptir (Piotrowski & Borry, 2009, s. 390). Diğer yandan basit ve anlaşılır, kullanıcı dostu, hızlı ve güvenilir bilgi sağlaması, acil durum bilgilendirmeleri ve iletişim bilgilerine yer veren bir arayüze sahip olması yerel yönetimlerin web sitesinin işlevselliği açısından önem arz etmektedir.

Türkiye'de yerel yönetim hizmetleri ağırlıklı olarak belediyeler tarafından yürütülmektedir. Sosyal ve kültürel faaliyetler, ulaşım ve sağlık hizmetleri, kentsel altyapı, güvenlik ve afet yönetimi belediyelerin vatandaşlarına sağlaması gereken zaruri hizmetlerdir. Dijitalleşmeyle birlikte vatandaşlar ile etkileşimi web ortamına taşıyan belediyeler, özellikle afet yönetimi gibi hayati hizmetlere kolay erişim sağlamaktadır. Türkiye, geçmişte büyük çaplı felaketselere tanıklık etmiş bir afet ülkesidir. 1939 Erzincan Depremi, 1999 Gölçük (Marmara) Depremi, 2011 Van Depremi, 2021 Akdeniz Orman Yangınları ve 2023 Kahramanmaraş Merkezli Depremler Türkiye'nin bir afet ülkesi olduğunun önemli örnekleridir. Özellikle 6 Şubat 2023'te yaşanan ve 11 ili (Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye, Şanlıurfa) doğrudan etkileyen 7,7 ve 7,6 şiddetli depremler, afetin hem insan hayatına hem de toplumsal, ekonomik, eğitim hayata etkisini gözler önüne sermektedir. Bu etkinin şiddetini azaltmak, toplumu afete hazır ve dayanıklı hale getirmek doğru afet yönetimi ile mümkündür. Afet yönetimi noktasında ise belediyeler kritik bir rol üstlenmekte afet öncesi, afet anı ve sonrasında halkın bilgi edinme kaynağı olarak görülmektedirler. Bu bağlamda kriz anlarında sosyal medya platformları aracılığıyla yaygınlaşan dezenformasyonlara mahal vermemek amacıyla belediyelerin interaktif web sitelerine sahip olması gerekirken, afet hizmetleri ve afet yönetimi noktasında tüm bilgileri bünyesinde barındırması hayati önem taşımaktadır.

Çalışma kapsamında, 30 büyükşehir belediyesinin kurumsal web sitesinde afet yönetimi ve afet hizmetlerinin varlığına ilişkin karşılaştırmalı bir analiz yapılmıştır. Bu çerçevede üç yıl içerisinde, özellikle yaşanan 6 Şubat Kahramanmaraş merkezli depremlerin ardından büyükşehir belediyelerinin web sitelerinin afet hizmetleri ve afet yönetimi noktasında nasıl bir gelişim gösterdiği ve bu alandaki dijital dönüşüme ne ölçüde yanıt verdiklerinin analiz edilmesi amaçlanmıştır.

Türkiye’de Meydana Gelen Büyük Ölçekli Afetler ve Etkileri

Doğal afetler, dünyanın doğal süreçlerinden kaynaklanan büyük olumsuz olaylar olarak tanımlanmaktadır. Aynı anda çok sayıda insanın hayatı için tehdit oluşturmakta hasar ve kayıplara neden olmaktadır (Cutter ve diğerleri, 2006, s. 8; Krichen ve diğerleri, 2024, s. 99). Yaşar (2024, s. 72) afeti, beklenmeyen ya da öngörülmesine rağmen kesin meydana gelme zamanı bilinmeyen, geniş çaplı ve olumsuz etkiler doğuran bir olay olarak tanımlamaktadır. Biardeau ve Sahli (2024, s. 901) ise doğal afetlerin, artan ekonomik ve ticari aksaklıklar nedeniyle acil bir küresel sorun olarak ortaya çıktığını ifade etmiştir.

Her yıl milyonlarca insan doğal afetlerden etkilenmekte olup bu durum, deprem, tsunami, kasırga, sel ve orman yangını gibi yüksek etkili afetlerin günümüz akademik ve bilimsel literatüründe artan bir öneme sahip olmasına yol açmaktadır. Özellikle Türkiye’nin afetlerde tehlike ve maruziyet puanına göre dünyada 191 ülke içerisinde 9. sırada varlık göstermesi, konunun önemini gözler önüne sermektedir (AFAD, 2018a, s. 10). Türkiye, dünyanın üç önemli deprem kuşağından biri olan Akdeniz Deprem kuşağı üzerinde yer almakta ve geçmişten günümüze birçok afet türüne tanıklık etmektedir (Keskin, 2020, s. 164). 2018 yılında yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye Deprem Tehlike Haritası, ülkenin önemli bir bölümünün yüksek deprem riski altında bulunduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Şekil 1. Türkiye deprem tehlike haritası (AFAD, 2018b)

Mevcut harita, Türkiye'nin afetlerde yüksek risk düzeyini yansıtarak sürekli tehdit altında olduğunu göstermekte; bu durum geçmişte yaşanan büyük ölçekli afetlerin incelenmesini de önemli kılmaktadır. Bu kapsamda Türkiye'de meydana gelen büyük ölçekli afetler aşağıda yer almaktadır.

1939 Erzincan depremi

27 Aralık 1939 tarihinde merkez üssü Erzincan olan 7,9 şiddetinde bir deprem meydana gelmiştir. Deprem, çarşamba günü, gece yarısı saat 01'i 57 dakika 30 saniye geçe başlamış ve 2-3 dakika boyunca sürmüştür (Yavuz, 2016, s. 524). Bu deprem sonucunda 32.968 insan hayatını kaybetmiş, 116.720 bina yıkılmıştır (Haçin, 2014, s. 40). Erzincan Postanesi'nin yıkılması ve nöbetçi telgrafçıların hayatlarını kaybetmesi, kentteki iletişim altyapısının ciddi şekilde zarar görmesine neden olmuştur. Ayrıca Erzincan İstasyonu'ndaki haberleşme hatlarının hasar alması, şehir dışı ile bağlantının kesilmesine yol açarak afet sonrası koordinasyon çalışmalarını önemli ölçüde aksatmıştır (Keskin & Önal, 2021, s. 9). Olumsuz kış koşullarında meydana gelen deprem, çığ ve heyelanları tetikleyerek ulaşım ağında ciddi aksamalara yol açmış, yolların kapanması nedeniyle bölgeye yardım ulaştırılması güçleşmiştir (İlerisoy ve diğerleri, 2022, s. 140). Bu durumlar, afetin neden olduğu zararı daha da derinleştirerek etkilerini artırmıştır. Özellikle bu depremde toplam 400 km²'lik bir alan etkilenmiştir. Etkilenen iller arasında Erzincan, Sivas, Gümüşhane, Tokat, Amasya, Çorum ve Giresun'da yer almaktadır (Turp, 2024, s. 327). *Akşam* gazetesinin 29 Aralık tarihli manşetinde "Erzincan vilâyeti ile Kemah bir enkaz yığını halini aldı, binlerce ev yıkıldı, yangınlar çıktı, pek çok ölü ve yaralı var... Erzincan halkının mühim bir kısmı öldü. Tokat, Ordu, Refahiye, Sivas ve Samsun'da ölü ve yaralıların sayısı henüz tam olarak tespit edilemedi." ifadelerine yer verilmiştir (Akşam Gazetesi, 1939). Dolayısıyla 1939 tarihli Erzincan depremi, Türkiye tarihinde meydana gelen en büyük doğal afetler arasında yer almaktadır.

1999 Marmara depremi (Gölcük depremi)

17 Ağustos 1999 tarihinde, merkez üssü Kocaeli'nin Gölcük ilçesi olan ve Marmara Bölgesi'ni geniş çapta etkileyen Mw 7,4 veya Mw 7,6 büyüklüğünde bir deprem meydana gelmiştir (Südaş, 2004, s. 74). Saat 03.02'de gerçekleşen bu sismik olay, yaklaşık 45 saniye sürmüş ve yalnızca Kocaeli ile çevre illerde değil; İstanbul, Ankara gibi geniş bir coğrafyada hissedilmiştir. İlk resmi verilere göre, 17.480 kişi hayatını kaybetmiş, 23.781 kişi yaralanmış, 505 kişi kalıcı sakatlık yaşamış, 285.211 konut ve 42.902 iş yeri çeşitli derecelerde hasar görmüştür. Ancak 2010 yılında yayımlanan Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Araştırma Raporu'nda, can kaybı sayısı 18.373 olarak güncellenmiştir (Batal & Çakıcı, 2022, s. 152). Yarattığı yıkıcı etki dolayısıyla 1999 Marmara Depremi, Türkiye'de yaşanan en büyük felaketlerden biri olarak tarihe geçmektedir.

2011 Van depremi

Van'da, 23 Ekim ve 9 Kasım 2011 tarihlerinde, 16 gün arayla iki büyük deprem meydana gelmiştir. Merkez üssü Van'ın Tabanlı köyü olan Mw 7,2 büyüklüğündeki ilk deprem ve merkez üssü Van'ın Edremit ilçesi olan Mw 5,6 büyüklüğündeki ikinci deprem sonucunda 600'den fazla kişi hayatını kaybetmiş, yaklaşık 100 bina tamamen yıkılmıştır (Deniz ve diğerleri, 2017, s. 1428; Bedirhanoğlu & Önal, 2011, s. 1). Diğer yandan bu depremlerden sonra 10.000'den fazla artçı deprem meydana gelmiştir (Alaeddinoğlu ve diğerleri, 2016, s. 134). Bu durum Van Depremi'nin ne denli büyük olduğunu, yer kabuğunda oluşan büyük stres değişimini göstermektedir. Araştırmalar sonucunda, Van Depremi'nde afet yönetiminin Marmara Depremi'ne kıyasla daha etkin bir şekilde yürütüldüğü, koordinasyonun sağlandığı ve müdahale sürecine daha hazırlıklı olduğu gözlemlenmiştir. 1999'da kurulan arama, kurtarma ve UMKE gibi tıbbi ekiplerin kurulması, Van'da başarılı bir afet yönetimini doğurmuştur (Özüçelik, 2019, s. 18). Bu bağlamda Van Depremi, afete hazırlıklı bir toplum olmanın önemini bir kez daha ortaya koymuştur.

2021 Akdeniz orman yangınları

Avrupa Orman Yangını Bilgi Sistemi verilerine göre, 2021 yılında Akdeniz havzasında yer alan ülkeler arasında en fazla orman alanı kaybı yaşayan ve tarihin en kötü yangınına yaşayan ülke Türkiye olarak kayıt altına alınmıştır (Tuygun ve diğerleri, 2023, s. 351). 28 Temmuz 2021-8 Ağustos 2021 tarihlerinde gerçekleşen ve yaklaşık 15 gün süren orman yangınları, Antalya Manavgat bölgesinde başlamış, Akdeniz, Ege, Marmara, Batı Karadeniz ve Güneydoğu Anadolu bölgelerine yayılmıştır (Kobak & Soğukdere, 2021, s. 169). İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Orman Fakültesi tarafından düzenlenen Orman Yangınları Çalıştayı Sonuç Bildirgesi'ne (2021) göre, Manavgat'tan Muğla'ya kadar uzanan bölgede, yalnızca on beş günlük süre içinde yaklaşık 2400 orman yangını meydana gelmiş, bu yangınlar sonucunda 135 bin hektar orman alanı ile 26 bin hektar tarım arazisi zarar görmüştür.

2023 Kahramanmaraş depremleri

6 Şubat 2023 tarihinde, merkez üssü Kahramanmaraş olan 7,7 (Mw) ve 7,6 (Mw) şiddetinde iki deprem meydana gelmiştir. İlki saat 04.17'de, ikincisi ise 13.24'te meydana gelen depremler sonucunda 11 il (Kahramanmaraş, Gaziantep, Şanlıurfa, Diyarbakır, Hatay, Kilis, Adana, Osmaniye, Adıyaman, Elazığ ve Malatya) afet bölgesi ilan edilmiştir (Yılmaz, 2023, s. 1010). Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'ndan (AFAD) elde edilen son bilgilere göre Kahramanmaraş Depremleri sonucunda 50.000'in üzerinde can kaybı yaşanmış, 301.000'e yakın iş yeri ve konut yıkılmış veya hasar almıştır. Yaşanan afet sürecinde yaklaşık 17.000 artçı sarsıntı mey-

dana gelmiştir (Marangoz & İzci, 2023, s. 6). Depremlerin büyüklüğü sebebiyle Türkiye yalnızca ulusal düzeyde değil uluslararası ölçekte de yardım talebinde bulunmuştur. Bu talep doğrultusunda Almanya, Fransa, Rusya, Yunanistan, İtalya, ABD, Katar, Hollanda, Japonya, Çin, İngiltere, İspanya, İsrail, Hindistan ve daha birçok ülkeden yardımlar ve arama kurtarma ekipleri gelmiştir (Aydınbaş, 2023, s. 22). Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) "3. seviye acil durum" olarak nitelendirdiği bu afet, Türkiye ölçeğinde 1939 Erzincan Depremi'nden sonra yaşanan en büyük ikinci deprem olarak tarihe geçmiştir.

Bu veriler ışığında Türkiye'nin bir afet ülkesi olarak nitelendirilmesi kaçınılmaz bir sonuçtur. Geçmişten günümüze dek yaşanan afetlerde söz konusu can ve mal kayıpları, bir kırılmanın göstergesidir. Dünya Sağlık Örgütü, bu kırılma "dış olaylardan dolayı hasar görmeye yatkınlık" olarak tanımlamaktadır (Inter-American Development Bank, 1999). Kırılmanın birçok sebebi olmakla birlikte, afet hizmetleri, yönetimi ve koordinasyonunda ortaya çıkan kırılmalar dikkatle ele alınmalıdır. Bu konuda özellikle yerel yönetimlerin sorumluluğu önem arz etmektedir. Belediyeler, toplumun afet süreçlerine karşı bilinçlendirilmesi, risk farkındalığının artırılması ve afete hazır hale getirilmesi süreçlerinde rol almaktadır. Bu bağlamda belediyelerin resmî web siteleri; halkı bilgilendirme, doğru yönlendirme ve afet süreçlerinde rehberlik etme açısından önemli bir iletişim aracı olarak öne çıkmaktadır.

Afet Yönetimi ve Belediyelerin Rolü

Afetler, gelişmekte olan ülkelerin karşı karşıya olduğu başlıca zorluklardan biri olmaya devam etmektedir. Deprem, sel, heyelan vb. afetler yalnızca yüksek ölüm oranlarına ve acıya neden olmakla kalmayıp, aynı zamanda oluşum sürecindeki yerel ekonomilere de zarar vermekte ve kalkınma başarılarını engellemektedir (Al-Nammari & Alzaghaf, 2015, s. 34). 21. yüzyılın başından itibaren dünya üzerinde meydana gelen çok sayıda doğal afet, afet risklerinin azaltılmasına yönelik küresel ve bölgesel stratejilerin geliştirilmesini mecburi kılmaktadır. Bu kapsamda, 2015 yılında Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilen Sendai Afet Riskini Azaltma Çerçevesi (2015-2030), ulusal, uluslararası, bölgesel ve yerel düzeylerde afet yönetim planları oluşturmaya vurgu yapmakta; yerel bilgi ve uygulamaların kullanılmasını teşvik etmektedir (Das ve diğerleri, 2023, s. 1013). Alan yazına göre, toplumda yeterli sivil koruma, acil durum hazırlığı oluşturma ve sürdürmede yerel düzeyde yapılan çalışmalar önem arz etmektedir (Col, 2007, s. 114; Bang, 2013, s. 1). Yerel düzeyde afetlerle mücadele süreçlerinde başat aktörler olarak belediyeler ön plana çıkmaktadır. Afetlerden etkilenen toplulukların dayanıklılık düzeyi, büyük ölçüde belediyelerin afetlere etkin yanıt verebilme becerisi, kapasitesi ve kurumsal yetkinliği ile doğrudan ilişkilidir (Manyaka ve diğerleri, 2021, s. 133). Bu çerçevede, belediyelerin hazırlık ve müdahale süreçlerinin güçlendirilmesi, etkili afet yönetimini sağlayan önemli bir faktördür.

Son yıllarda hızlı kentleşmenin bir sonucu olarak, bireyler kötü konutlar-

da ve temel koruyucu altyapı eksikliğine sahip büyük şehirlerde yaşamaktadır (Red Cross, 2010). Araghi vd.'ne (2011) göre, artan nüfus ve buna bağlı gelişen ihtiyaçlarla birlikte doğal afetlerin de yıkıcı etkisi ve zarar verme potansiyeli artmaktadır. Bir diğer deyişle dünya eskiden olduğundan daha savunmasız hale gelmektedir. Doğal afetlerin etkileri, özellikle yüksek nüfus yoğunluğu ve karmaşık altyapı yapıları nedeniyle kentsel alanlarda daha yıkıcı olabilmektedir. Dolayısıyla şehirlerin afetlere karşı dirençli hâle getirilmesi ve o bölgedeki bireylerin afetlere hazırlıklı olması, afet risk azaltma stratejilerinin temel hedeflerinden biri olarak öne çıkmaktadır. Söz konusu hedefin gerçekleştirilmesi, kamu otoriteleri ve sivil toplum kuruluşları da dahil olmak üzere çeşitli kurum/kuruluşların aktif katılımını gerektiren çok paydaşlı bir yaklaşımı zorunlu kılmaktadır (Malalgoda ve diğerleri, 2013, s. 72). Bu noktada belediyeler, toplumsal dayanıklılığın inşasında ve afet risklerinin yerel düzeyde yönetilmesinde kritik bir role sahiptir.

Şahin'e (2016) göre belediyeler, yerel halka en yakın idari birim olması yönüyle afete dirençli bir toplum oluşturmak için temel aktör konumundadır. Birçok felaket, etkili kamu hizmetleri, sağlam konut yapıları ve gelişmiş altyapı yoluyla önlenabilmektedir. Dolayısıyla belediyeler, toplumu afete hazır hale getirmek için gerekli kaynaklarla donatılmalı, afet öncesi, anı ve sonrasında toplumu organize edebilme kapasitesine sahip olmalıdır (UNISDR, 2010, s. 1). Diğer yandan afetlere karşı etkili müdahale için yerel bilgi tabanları geliştirilerek tehlikeler doğru bir şekilde değerlendirilmeli, felaketler öngörülerek koruyucu, bilgilendirici ve planlı adımlar atılmalıdır (Malalgoda, 2013, s. 75). Bu çerçevede, belediyelerin kurumsal kapasitesi, afet riskinin azaltılması ve afete karşı dayanıklılığın artırılmasında belirleyici bir rol üstlenmektedir.

Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler, vatandaşların yerel yönetimlerle etkileşim biçiminde bir devrim yaratmıştır (Alharbi ve diğerleri, 2016, s. 1). Bu dönüşüm, toplumsal, ekonomik ve yönetsel süreçlerin giderek artan biçimde dijital teknolojiler aracılığıyla yürütülmesini beraberinde getirmektedir. Birçok kamu kurumu, karar ve uygulamalarına yönelik durumları; web siteleri, sosyal medya platformları ve e-posta aracılığıyla hedef kitlelerine açıklamakta, hesap verebilirlik yönünden dijital iletişim uygulamalarını kullanmaktadır (Kantar Taslak & Boztepe Taşkiran, 2021, s. 13). Bu durum, bölgesel ve yerel yönetimlerin hizmet sunum biçimlerini değiştirmekte, otoriteler ve vatandaşlar arasındaki iletişim, dijital ortamlar üzerinden gerçekleştirilmektedir.

Bugün, Türkiye ölçeğinde bütün belediyelerin vatandaş ile iletişim kurduğu ve hizmet sağladığı bir kurumsal web sitesi bulunmaktadır (Henden & Henden, 2005, s. 61). Fakat belediyelerin resmî web sitelerinin kurumsal işlevleri ve sunulan hizmetlerin niteliği, içinde bulunulan bağlama göre değişiklik gösterebilmektedir. Her bağlam farklı olduğundan, devlet web sitelerinin kurumsallaşma süreci de bir ortamdan diğerine değişebilmektedir (Neves & Silva, 2021 s. 5). Kurumsallaşma sembolik unsurlar, sosyal faaliyetler ve maddi kaynaklardan oluşan sosyal yapıların zaman içerisinde nasıl sürdürüldüğü ve yeniden

üretildiği ile ilişkilidir. Bu yapılar, ekonomik, sosyal ve kültürel motivasyonlar doğrultusunda benzer nitelikler geliştirme eğilimindedir (Scott, 2010, s. 10). Söz konusu kurumsal benzeşim süreci, kamu kurumlarının dijital mecralarda benzer işlevsel roller ve hizmet sunum pratikleri geliştirme eğiliminde olduğunu göstermektedir.

Kurumsal web siteleri, idari prosedürleri ve vatandaş-yerel yönetim etkileşimini önemli ölçüde kolaylaştırmakta; verimli, uygun maliyetli, şeffaf ve kolay erişilebilir bir hizmet sağlamaktadır (Angeleski ve diğerleri, 2014, s. 1). Öte yandan anlık veri paylaşımına imkân tanınması, belediyelerin güncel bilgileri ve duyuruları hızla vatandaşlar ile paylaşmasını sağlamaktadır (Varnalı, 2025, s. 155). Mevcut özellikleriyle web siteleri, belediyeler için yalnızca bir bilgilendirme aracı değil, aynı zamanda kurumsal iletişimin devamlılığını sağlayan ve vatandaşla etkileşimin boyutunu artıran stratejik dijital platformlar olarak değerlendirilmektedir.

Bu bağlamda çağın getirisi olarak bilgi ve hizmetlerin büyük ölçüde çevrimiçi platformlar aracılığıyla sunulması, belediyelerin web sitelerinin afet yönetimi ve hizmetlerini odak noktası alan bir yaklaşım göstermesini zorunlu kılmaktadır. Belediyeler, web siteleri aracılığıyla afet hizmetlerine dair bilgi paylaşımı yaparak erken uyarı sistemlerini erişilebilir ve kullanıcı dostu bir biçimde sunarak, toplumun afetlere karşı bilinçlenmesini ve hazırlıklı olmasını sağlama noktasında önemli bir işlevi yerine getirmelidir. Deprem, sel, yangın gibi kriz anlarında bireyler güvenlik nedeniyle sürekli bilgiye ihtiyaç duymaktadır. Belediyelerin kurumsal web sitelerini afet hizmetlerine erişilebilir hale getirmesi, bilgilerin hızlı ve etkili bir şekilde yayılmasına yardımcı olmaktadır. Lovari ve Parisi (2015) ile Hong'a (2013) göre bu yapılanma, afet süreçlerinde sahte haberlerin, yanlış veya yanıltıcı bilgilerin yayılma riskinin önüne geçmektedir. Bu doğrultuda, belediyelerin web sitelerini geliştirmeleri, yalnızca afet yönetiminin etkinliğini artırmakla kalmamakta, toplumsal güvenin ve dayanıklılığın inşasında da kritik bir rol üstlenmektedir.

Son yıllarda hem dünyada hem de Türkiye'de meydana gelen yıkıcı afetler, afet risklerinin sadece doğal değil, aynı zamanda yönetsel, kurumsal ve toplumsal kırğınlıklar ile de yakından ilişkili olduğunu ortaya koymuştur. Bu durum, afet süreçlerinden ders çıkarmayı gündeme getirmiş, yerel yönetimlerin kurumsal kapasitelerini gözden geçirme ihtiyacını doğurmuştur. Afet süreçlerinde yaşanan olumsuz olaylardan ders çıkarmak, sivil koruma mekanizmalarını iyileştirmek ve dolayısıyla gelecekteki riskleri önlemek için temel unsurlardandır. Ulusal ve uluslararası literatürde, Kunreuther (2006), Toft ve Reynolds (2005), Bakema ve arkadaşları (2019) ve Gündüz'ün (2022) çalışmaları gibi afetlerden ders çıkarma konusunda oldukça kapsamlı araştırmalar bulunmaktadır; fakat bu çalışmalar genel itibarıyla küresel düzeyde bir öğrenmeyi ele almaktadır. Bu çalışmada ise 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremin ardından Türkiye'deki büyükşehir belediyelerinin afetlere hazırlık kapsamında, kurumsal web sitelerinde gerçekleştirdiği dijital

dönüşüm çabaları, 2022 yılı ile karşılaştırmalı bir analiz olarak ele alınmaktadır.

Araştırmanın Yöntemi

Bu araştırmanın amacı, kamu hizmeti aracı olarak büyükşehir belediyelerinin kurumsal web sitelerini bireylerin afet hizmetlerine erişebilirliği açısından incelemek ve sunulan afet bilgilendirmelerinin afet yönetimi kapsamında hangi kategorilere odaklandığını tespit etmektir. Bu kategoriler çerçevesinde, belediyelerin dijital kamusal hizmet sunumundaki yaklaşımlarını zaman boyutunda değerlendirebilmek amacıyla karşılaştırmalı bir içerik analizi yöntemi benimsenmiştir. Karşılaştırmalı içerik analizi, dijital platformlardaki kurumsal dönüşümlerin zaman içerisindeki değişimini ortaya koymak açısından sosyal bilimlerde yaygın olarak kullanılan yöntemlerden biridir (Krippendorff, 2018; Neuendorf, 2017). Çalışmada karşılaştırmalı analiz tekniği, 2022 yılında gerçekleştirilen analiz sürecinde belirlenen kategori setinin aynen korunması esas alınarak uygulanmıştır. Türkiye’deki 30 büyükşehir belediyesinin resmî web sitelerinde yer alan afet yönetimi ve afet hizmetlerine ilişkin içerikler, söz konusu kategoriler doğrultusunda sistematik biçimde kodlanmış, 2022 ve 2025 yıllarına ait veriler aynı ölçütler temelinde karşılaştırılarak analiz edilmiştir. Bu yöntemsel yaklaşım doğrultusunda, belediyelerin web sitelerinde sunulan afet içeriklerinin güncel durumu, hangi kategorilere yoğunlaştığı ve üç yıl içerisindeki gelişim düzeyi değerlendirilmiştir.

Araştırmanın örneklemini Türkiye’deki 30 büyükşehir belediyesi oluşturmaktadır ve örneklem seçiminde amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Web siteleri, belediyelerin kurumsal kimlik, hizmet sunumu ve resmî bilgi paylaşımını daha standart ve karşılaştırılabilir bir yapı içerisinde sunmaları nedeniyle araştırmanın örneklem birimi olarak tercih edilmiştir. Sosyal medya ve mobil uygulamalar, içerik üretim biçimi, algoritmik yapı, hedef kitle, güncellenme sıklığı ve kullanım yaygınlığı bakımından belediyeler arasında farklılık gösterdiğinden çalışma kapsamı dışında bırakılmıştır.

Araştırma, nitel araştırma modeli temelinde yürütülmüş olup, veri toplama ve analiz sürecinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Tavşancıl ve Aslan’a (2001) göre içerik analizi yöntemi, bir araştırmada kullanılacak olan sözel, yazılı ve diğer materyallerin sistematik bir şekilde incelenmesi olarak tanımlanmaktadır. Güçlü bir nitel araştırma tekniği olan içerik analizi, araştırmacıların belirli bir sorun veya konu hakkında derinlemesine bilgi edinmelerine imkân sağlamaktadır (Alanka, 2024, s. 78). Bilgin (1999, s. 127) içerik analizi tekniğinin, okuyucunun sezgisine, bilgisine, değerlerine ve davranışlarına bağlı yorumları en aza indirerek, objektif okuma ilkeleri sağlama amacı taşıdığını ifade etmektedir.

Bu çerçevede, çalışmada içerik analizi tekniği kullanılarak 30 büyükşehir belediyesinin kurumsal web sitelerinde afet hizmetleri değerlendirilmiş; afet yönetimi kapsamında “yangın, sel, deprem bilgilendirme mesajı”, afet hizmet-

leri kapsamında ise “deprem, yangın, sel, zabıta hizmetleri ve afet koordinasyon merkezi” kategorileri üzerinden inceleme yapılmıştır. 2022 ve 2025 yılları arasında yapılacak karşılaştırmaların tutarlılığını ve bilimsel geçerliliğini sağlamak amacıyla, çalışmada kullanılan kategoriler, 2022 yılında gerçekleştirilen analizde belirlenen kategori seti ile aynı tutulmuş; kategori tanımlarında ve kapsamlarında herhangi bir değişiklik yapılmamıştır. Bu yaklaşım, afet yönetimi ve hizmetleri kapsamında, belediyelerin web sitelerinin geçirdiği değişim ve sürekliliklerin, karşılaştırılabilir ve sistematik bir şekilde analiz edilmesine imkân tanımaktadır.

21 Nisan-28 Nisan tarihleri aralığında iki araştırmacı tarafından bağımsız ve eş zamanlı olarak yürütülen karşılaştırmalı analizler, *Excel* programı aracılığıyla oluşturulan tablo üzerinde sistematik bir biçimde kaydedilmiştir. Araştırmanın veri toplama ve analiz sürecinde geçerlik ve güvenilirlik ilkelerine özen gösterilmiş; Guba'nın (1981, s. 81) nitel araştırmalarda geçerlik ve güvenilirlik kriterleri olan tutarlılık ve tarafsızlık ölçütlerine uyum sağlanarak çalışmanın bilimsel niteliği desteklenmiştir. Elde edilen veriler, araştırmacılar tarafından titizlikle karşılaştırılmış, analiz sonuçları üzerinde ortak bir değerlendirme yapılarak yorumlar arasında uyum sağlanmıştır.

2022 yılında gerçekleştirilen araştırmada, büyükşehir belediyelerinin afet hizmetlerine yönelik mevcut durumları değerlendirilmiş ve çeşitli önerilerde bulunulmuştur. Bu çalışmada ise, 6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan Kahramanmaraş merkezli depremler sonrasında, 2025 yılı itibarıyla aynı belediyelerin web siteleri incelenerek, afet yönetimi hizmetlerinde önceki öneriler doğrultusunda bir gelişim veya değişim olup olmadığı analiz edilmiştir. Bu bağlamda, özellikle büyük bir afet deneyiminin ardından belediyelerin dijital afet yönetimi kapasitelerindeki dönüşüm değerlendirilmiştir.

Bulgular

Çalışmanın bu bölümünde “Afet Yönetimi” ve “Afet Hizmetleri” olmak üzere iki ayrı analiz tablosuna yer verilmiş; tablolardan elde edilen bulgular, 2022 yılında gerçekleştirilen analiz sonuçlarıyla karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir. Tablo 1’de kullanılan “+” ve “-” sembolleri, ilgili afet yönetimi ve afet hizmeti verilerinin belediyelerin resmî web sitelerinde bulunup bulunmadığını göstermektedir. Bu çerçevede “+” sembolü, ilgili içeriğin web sitesinde yer aldığını; “-” sembolü ise içeriğin bulunmadığını ifade etmektedir. Semboller, içeriklerin niteliği veya kapsam yeterliliğine ilişkin bir değerlendirme içermektedir.

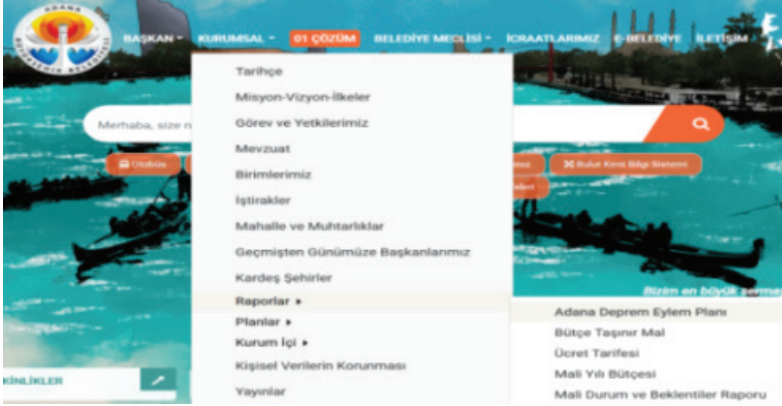
Tablo 1. Büyükşehir belediyelerinin web sitelerinin afet yönetimi ve afet hizmet verilerine ulaşma açısından işlevselliğinin analiz tablosu

Şehirler	Afet Yönetimi			Afet Hizmetleri				Afet Koordinasyon Merkezi
	Yangın Bilgilendirme Mesajı	Deprem Bilgilendirme Mesajı	Sel/Su Taşkını Bilgilendirme Mesajı	Yangın	Sel	Deprem	Zabıta	
Adana	-	+	-	+	-	+	+	-
Ankara	+	-	-	+	-	+	+	-
Antalya	-	+	-	+	+	+	+	+
Aydın	-	-	-	+	+	+	+	+
Balıkesir	+	+	-	+	+	+	+	+
Bursa	+	-	-	+	-	+	+	-
Denizli	+	+	+	+	-	+	+	-
Diyarbakır	-	-	-	+	-	-	+	-
Erzurum	-	-	-	-	-	-	+	-
Eskişehir	+	+	-	-	-	-	+	-
Gaziantep	-	-	-	+	+	+	+	-
Hatay	-	-	-	+	+	+	+	-
İstanbul	+	+	+	+	+	+	+	+
İzmir	+	+	+	+	+	+	+	-
Kahramanmaraş	-	-	-	+	+	+	+	+
Kayseri	+	-	-	+	-	+	+	-
Kocaeli	+	+	-	+	+	+	+	-
Konya	+	+	-	+	-	+	+	+
Malatya	-	-	-	+	+	+	+	-
Manisa	-	-	-	+	+	+	+	+
Mardin	-	-	-	+	-	+	+	+
Mersin	-	-	-	+	+	+	+	-
Muğla	-	-	-	+	+	+	+	-
Ordu	+	-	-	+	+	+	+	-
Sakarya	+	+	-	+	+	+	+	+
Samsun	-	-	-	+	+	+	+	+
Şanlıurfa	-	-	-	+	-	-	+	-
Tekirdağ	-	+	-	+	-	+	+	-
Trabzon	+	+	+	+	+	+	+	-
Van	-	-	-	+	-	+	+	+

Çalışmada, 30 büyükşehir belediyesinin web siteleri, afet yönetimi ve afet hizmetlerine erişim açısından işlevsel olarak analiz edilmiştir. Yapılan analiz, 2022 yılı verileri ile karşılaştırmalı bir şekilde sunulmuştur.

Adana Büyükşehir Belediyesi web sitesinde, 2022 yılından bu yana afet yönetimi ve afet hizmetleri kategorileri kapsamında birtakım değişiklikler gözlemlenmiştir. Yapılan güncellemelerde, Afet İşleri Daire Başkanlığı, İtfaiye Daire Başkanlığı ve Zabıta Daire Başkanlığı altında birimlerin iletişim bilgileri, görev ve sorumluluk tanımları detaylandırılmıştır. Ayrıca, "Raporlar" sekmesinde 16 Mart 2023 tarihli "Adana Deprem Eylem Planı Çalışma Toplantısı Özet Raporu" eklenmiş, "Planlar" sekmesinde ise 2025-2029 Yılları Stratejik Eylem Planı'nda afet bilgilendirmesine yer verilmiştir. Bununla birlikte, 2022 yılında kullanıcıların arama butonu aracılığıyla erişebildikleri deprem, yangın, zabıta, sel gibi hizmetlere, 2025 yılı itibarıyla bu yöntem ile ulaşılabilmesi mümkün olmamıştır. 2022 yılı ile kıyaslandığında, Adana Büyükşehir Belediyesi'nin web sitesinde içerik açısından büyük bir değişiklik olmamakla birlikte, 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş merkezli depremlerinin ardından deprem planına dair güncel bilgilere ve afetle ilgili stratejik planlara daha fazla yer verilmiştir. Ancak kullanıcı dostu bir web tasarımının hâlâ geliştirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Görsel 1. Adana Büyükşehir Belediyesi raporlar sekmesi
(Adana Büyükşehir Belediyesi, t.y.)

Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin kurumsal web sitesi analiz edildiğinde, hizmetler sekmesinde afet yönetimi ve afet hizmetlerinin bulunmamasına devam ettiği gözlemlenmiştir. Arama butonuna "afet" yazıldığında, kullanıcılar yalnızca 2022 yılına ait afet bilgilendirme raporuna yönlendirilmekte olup bu içerik güncel değildir. 2022 yılına ait analiz ile benzer şekilde afet koordinasyon merkeziyle ilgili herhangi bir bilgiye erişilememekte fakat arama butonu aracılığıyla zabıta, toplanma alanları ve Alo 112 İtfaiye hizmetlerine ulaşabilmektedir. Alo 112 İtfaiye hizmeti bünyesinde "Genel İlk Yardım Bilgileri", "İtfaiye İstasyonları" ve "İstatistikler" ve "Yangın Tedbirleri" sekmeleri bulun-

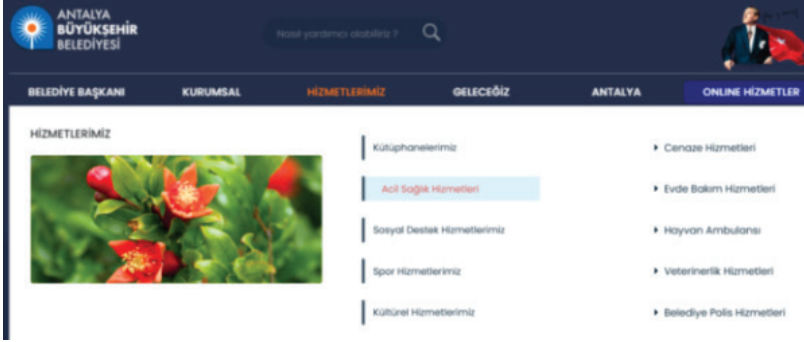
maktadır. 2024 yılına kadar olan verilere dayalı olarak Ankara İtfaiyesi Daire Başkanlığına ait olay sayıları, araç ve personel durumu ve faaliyet çizelgelerine sunulmaktadır. Depreme ilişkin ise yalnızca toplanma alanlarına dair bilgilere erişilmektedir. Bu durum, Ankara Büyükşehir Belediyesi web sitesinin afet yönetimi ve hizmetlerine erişilebilirlik açısından mevcut eksikliklerinin devam ettiğini göstermektedir.

Görsel 2. Ankara Büyükşehir Belediyesi hizmetler sekmesi
(Ankara Büyükşehir Belediyesi, t.y.)

Antalya Büyükşehir Belediyesi web sitesinde 2022 yılına kıyasla acil durum ve sağlık hizmetleri altında zabıta hizmetleri yerine belediye polis hizmetlerine yer verilmiş fakat bu sekmeye girildiğinde kullanıcıyı Zabıta Hizmetlerinin karşıladığı kayıt altına alınmıştır. “Kurumsal Yapı” bünyesinde, Deprem Risk Yönetimi Şube Müdürlüğü, Afet Koordinasyon Şube Müdürlüğü ve Müdahale Şube Müdürlüğü ile ilgili bilgilere yer verilmiş olmasına rağmen, bu bilgilere ulaşımın kolay olmadığı ve arama butonuyla yapılan “yangın”, “afet”, “deprem” aramaları sonucu erişim seçeneklerinin 2022 yılında olduğu gibi değişmediği gözlemlenmiştir. Diğer yandan Afet Koordinasyon Merkezi’nin faaliyetlerine devam ettiği görülmüştür. Bu bağlamda, üç yıl süresince Antalya Büyükşehir Belediyesi web sitesinde, afet hizmetlerine ilişkin güncel faaliyet raporları ve stratejik eylem planları dışında herhangi bir anlamlı değişiklik olmadığı sonucuna varılmıştır.

Görsel 3. Antalya Büyükşehir Belediyesi acil sağlık hizmetleri
(Antalya Büyükşehir Belediyesi, t.y.)

Aydın Büyükşehir Belediyesinin web sitesinde 2022 yılından bu yana afet yönetimi ve afet hizmetleri noktasında önemli bir değişiklik gözlemlenmemiştir. Hizmetler sekmesinde afet hizmetlerine yer verilmemeye devam edilmektedir; kurumsal yapı çerçevesinde yalnızca Deprem Risk Yönlendirme ve Kentsel Daire Başkanlığı ve İtfaiye Dairesi Başkanlığı'nın içinde bulunduğu bir teşkilat şemasına erişilmektedir. Afet koordinasyon merkezi çalışmaya devam etse de iletişim noktasında hala ulaşılabilir nitelikte değildir. Bu bağlamda Aydın Büyükşehir Belediyesi resmî web sitesinde 2022 yılı ile benzer şekilde afet hizmetlerine yalnızca arama butonları ve teşkilat şemaları ile erişilmekte, afet yönetimi için herhangi bir bilgilendirme mesajına doğrudan web site aracılığıyla ulaşılamamaktadır.

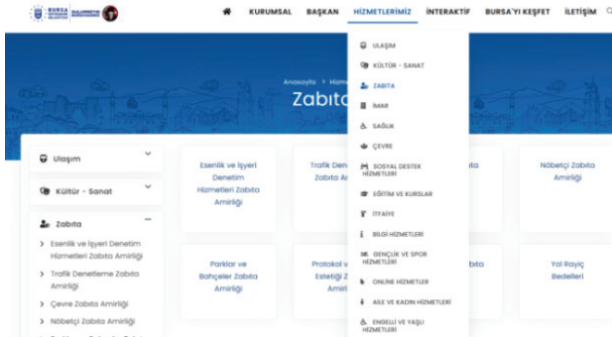
Balıkesir Büyükşehir Belediyesi'nin kurumsal web sitesinde 2022 yılına kıyasla değişiklikler yapıldığı gözlemlenmiştir. Yenilenen web sitesinde, afet yönetimi ve afet hizmetlerine doğrudan bir sekme aracılığıyla erişim sağlanamamakta, bu bilgilere yalnızca arama butonu kullanılarak ulaşılabilmektedir. 2022 yılı verileriyle karşılaştırıldığında, afet hizmetlerine erişimde belirgin bir yönlendirme bulunmamasıyla birlikte, "yangın" ve "deprem" anahtar kelimeleriyle yapılan aramalarda ilgili içeriklere erişilebildiği; ancak "su taşkını" araması yapıldığında herhangi bir sonuca ulaşılamadığı tespit edilmiştir. Afet Koordinasyon Merkezi ve Zabıta Hizmetlerine de arama butonu aracılığıyla ulaşılabilmektedir. Erişilebilirlik açısından arama butonuna bağımlılık bir sınırlılık oluşturmakla birlikte, genel değerlendirmede Balıkesir Büyükşehir Belediyesi'nin afet yönetimi ve hizmetleri alanında kurumsal web sitesini güncelleyerek daha organize bir yapı sunduğu ve "afete hazır kent" imajını güçlendirme yönünde kayda değer bir ilerleme kaydettiği söylenebilmektedir.

Görsel 4. Balıkesir Büyükşehir Belediyesi arama butonu üzerinden afet hizmetlerine erişim (Balıkesir Büyükşehir Belediyesi, t.y.)

Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin web site analizinde, afet yönetimi kategorisi kapsamında 2022 yılı verileriyle bir süreklilik korunduğu gözlemlenmiştir. Site içerisinde afet içerikli olarak yalnızca yangın bilgilendirme mesajına doğrudan erişim sağlanmakta, deprem ve yangın hizmetlerine ise arama butonu aracılığıyla erişilmektedir. Zabıta ve itfaiye hizmetlerine ise site içerisindeki ana sekmelerden erişim mümkündür. Ayrıca, kurumsal yapılanma içerisinde Afet Koordinasyon Şube Müdürlüğü'nün yer aldığı tespit edilmiş, ancak acil durumlarda operasyonel olarak faaliyet göstermesi beklenen Afet Koordinasyon Merkezi'ne yönelik doğrudan bir erişim sağlanamamıştır. Bununla birlikte, afet bilgilendirme içeriklerine yalnızca arama butonu üzerinden ulaşılabilen olup, kullanıcıların toplanma alanları gibi kritik afet öncesi ve sonrası önlemler hakkında bir bilgiye rastlanılmamıştır. Sonuç olarak, Bursa Büyükşehir Belediyesi web sitesinde, 2022 yılı sonrası dönemde afet yönetimi ve hizmetleri kapsamında belirgin bir güncelleme ya da iyileştirme yapılmadığı gözlemlenmektedir.

Görsel 5. Bursa Büyükşehir Belediyesi hizmetler sekmesi (Bursa Büyükşehir Belediyesi, t.y.)

Denizli Büyükşehir Belediyesi web sitesinde afet yönetimi ve afet hizmetleri açısından 2022 yılı ile büyük ölçüde benzer bir yapının korunduğu görülmüştür. Afet yönetimi ve afet hizmetlerine ilişkin bilgilere doğrudan ana

sekmelerden erişim sağlanamamakta, bu bilgilere yalnızca arama butonu aracılığıyla ulaşılabilmektedir. Buna rağmen afet bilgilendirme içeriklerinin, sel ve su taşkınları dışında, genel olarak yeterli düzeyde sunulduğu tespit edilmiştir. Afet hizmetlerine ilişkin kapsamlı bilgilere İl Afet Risk Azaltma Planı (İRAP) kapsamında ulaşılabilmekte ayrıca afet sonrası toplanma alanları bilgileri Afet Bilgi Sistemi üzerinden kullanıcılarla paylaşılmaya devam edilmektedir. Bununla birlikte, Afet Koordinasyon Merkezi'ne ilişkin herhangi bir gelişmenin bulunmadığı gözlemlenmiştir.

Görsel 6. Denizli Büyükşehir Belediyesi arama butonu üzerinden "afet" hizmetlerine erişim (Denizli Büyükşehir Belediyesi, t.y.)

Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi'nin kurumsal web site analizinde, 2022 yılında gerçekleştirilen analiz bulgularına kıyasla kayda değer bir değişiklik olmadığı gözlemlenmiştir. Web sitede afet yönetimi ve afet koordinasyon merkezine ilişkin herhangi bir bilgilendirme mesajı ya da içerik bulunmamakta; ayrıca arama butonunun bulunmaması, bireylerin afetlere ilişkin bilgiye erişimini sınırlandırmaktadır. 2022 yılı verileriyle paralel şekilde, afet hizmetleri kapsamında yalnızca itfaiye ve zabıta hizmetlerine erişim sağlanabilmektedir.

Erzurum Büyükşehir Belediyesi'nin web site analizi, 2022 yılı verileriyle karşılaştırıldığında afet yönetimi ve afet hizmetleri açısından önemli bir yapısal değişikliğin gerçekleşmediği tespit edilmiştir. Web sitede yangın, deprem ve sel gibi afetlere yönelik bilgilendirme mesajlarına yer verilmediği; afetlere ilişkin web site yönlendirmelerinin eksikliğini koruduğu gözlemlenmiştir. Kullanıcılar yalnızca zabıta ve itfaiye birimlerinin iletişim bilgilerine erişebilmekte, afet yönetimine ilişkin kapsamlı bilgi, rehber veya yönlendirmelere ulaşamamaktadır. Bu bağlamda, Erzurum Büyükşehir Belediyesi'nin web sitesi, afet yönetimi ve hizmetleri bağlamında incelendiğinde, içerik çeşitliliği ve erişilebilirlik açısından son üç yıl içerisinde kayda değer bir ilerlemeye rastlanılmamıştır.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi'nin kurumsal web sitesine ilişkin yapılan analizde, 2022 yılı verileriyle büyük ölçüde benzerlik gösterdiği belirlenmiştir. Web site üzerinden afet yönetimi ve afet hizmetlerine ilişkin doğrudan bir sekme erişim sağlanamamaktadır. 2022 yılında olduğu gibi, yalnızca hızlı menü sekmesi aracılığıyla ulaşılan "İstatistiklerle Eskişehir 2020" kitabında geçmişte yaşanan depremlere ve yangın risk bölgelerine ilişkin bilgilere yer verilmektedir. Diğer yandan, afetlere yönelik güncel bilgilere erişim imkânı sınırlı kalmakta ve site tasarımının kullanıcı dostu bir arayüz sunmadığı değerlendirilmektedir. Dolayısıyla 2022 yılından bu yana Eskişehir Büyükşehir Belediyesi

web sitesinde afet hizmetleri kapsamında herhangi bir değişiklik gözlemlenmemektedir.

Görsel 7. Eskişehir Büyükşehir Belediyesi yangın risk bölgeleri
(Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, t.y.)

ESKİŞEHİRDEKİ YANGIN RİSK BÖLGELERİ		
1. RİSK BÖLGESİ	2. RİSK BÖLGESİ	
SANAYİ ÇARŞISI	İSTASYON ÇEVRESİ	ESKİŞEHİR DEVLET HASTANESİ
VATAN CADDESİ (TABAKHANE)	ASKERİ HAVA ALANI	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
ODUNPAZARI SEMTİ	SİVİL HAVA ALANI	OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
BAKSAN SANAYİ SİTESİ	KÖPRÜBAŞI MEVKİ	OTOBÜS TERMINALİ
ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ	YUNUSEMRE DEVLET HASTANESİ	

*Kaynak: Eskişehir Büyükşehir Belediyesi

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin kurumsal web sitesi üzerinde gerçekleştirilen 2025 yılı analizinde 2022 bulgularıyla paralel bir durumun devam ettiği görülmüştür. 2022 yılında olduğu gibi, web sitede afet yönetimi ve afet hizmetlerine yönelik doğrudan bir sekmeye yer verilmemiştir. Ayrıca ana sayfa üzerinde Afet Koordinasyon Merkezi'ne ilişkin herhangi bir sekmeye henüz yer verilmediği gözlemlenmiş; yangın, deprem, sel ve zabıta hizmetlerine ancak arama butonları aracılığıyla erişilebildiği tespit edilmiştir.

Hatay Büyükşehir Belediyesi'nin kurumsal web sitesine yönelik gerçekleştirilen analizde, 2022 yılı verileriyle büyük ölçüde örtüşen bir yapının devam ettiği belirlenmiştir. Ana sayfanın "Birimler" sekmesi üzerinden Zabıta Daire Başkanlığı ve İtfaiye Daire Başkanlığı'na erişim sağlanabilmektedir. Afetlere ilişkin hizmetler ise, 2022 yılında olduğu gibi, arama butonu aracılığıyla ve haber içerikleri üzerinden kullanıcıya sunulmaktadır. 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremlerden ciddi şekilde etkilenen Hatay ilinin mevcut durumu, afet yönetimi ve hizmetleri alanında büyükşehir belediyesine önemli sorumluluklar yüklemiştir. Ancak 2025 yılı itibarıyla büyükşehir belediyesinin web sitesinde afet bilgilendirme süreçlerinde ve erişilebilirlikte kayda değer bir yapısal değişikliğin gerçekleşmediği gözlemlenmiştir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi web sitesinin afet yönetimi ve afet hizmetlerine erişim açısından 2022 yılına kıyasla büyük bir gelişim gösterdiği kayıt altına alınmıştır. Web sitede Afet Koordinasyon Merkezi ve Zabıta Daire Başkanlığı iletişim bilgilerine yer verilmeye devam edilmiş, sel/su taşkını hizmetlerine yönelik bilgilendirme içerikleri de eklenmiştir. Bunların yanı sıra, "Afetten Korunma Eğitimleri" başlıklı bir sekmenin oluşturulduğu ve kullanıcıların "İstanbul ve Deprem" temalı özel bir bilgilendirme sitesine yönlendirildiği tespit edilmiştir. Bu yönlendirme sayesinde İstanbul'un deprem özelinde geliştirdiği acil uyarı ve müdahale sistemleri hakkında ayrıntılı bilgi sunulmakta; erken uyarı sistemleri, kriz müdahale planları ve acil toplanma alanları gibi unsurlar kamuoyunun erişimine açık hale getirilmektedir. Bu bağlamda İstanbul Büyükşehir Belediyesi web sitesinin afet yönetimi ve hizmetleri alanında dijital bilgilendirme ve erişilebilirlik noktasında 2022 yılından bu yana önemli bir ilerleme kaydettiği görülmektedir.

Görsel 8. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin acil hizmetler sekmesi (İstanbul Büyükşehir Belediyesi, t.y.)

Acil Hizmetler

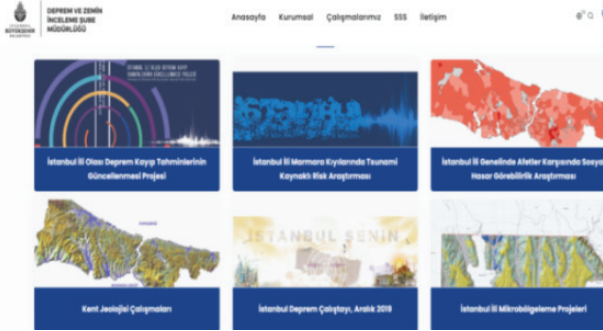
Zabıta

Afet Koordinasyon Merkezi

İstanbul ve Deprem

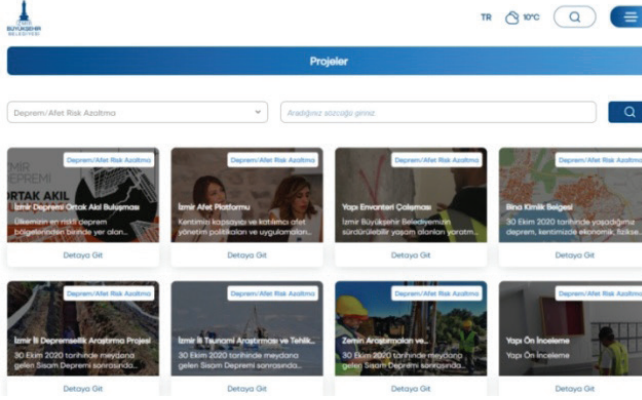
İstanbul İtfaiyesi

Görsel 9. İstanbul Büyükşehir Belediyesi "İstanbul ve Deprem" sekmesi (İstanbul Büyükşehir Belediyesi, t.y.)

İzmir Büyükşehir Belediyesi kurumsal web sitesinin, afet yönetimi ve afet hizmetleri kategorilerinin erişilebilirliğini 2022 yılındaki bulgularla büyük ölçüde sürdürdüğü tespit edilmiştir. Web site üzerinden deprem ve yangın hizmetlerine doğrudan erişilebilmekte; İzmir Deprem Master Planı, Afet Sonrası Toplanma Alanları gibi önemli kaynaklar kullanıcıların bilgisine sunulmaya devam etmektedir. 2022 yılı analizine kıyasla, 2025 yılında "Projeler" başlığı altında yer alan "Deprem/Afet Risk Azaltma" kategorisi ile deprem, sel ve diğer afetlere yönelik müdahale bilgilendirmelerinin kapsamının genişletildiği gözlemlenmiştir. Bu kapsamda, sel ve su taşkınına ilişkin hizmetlere de doğrudan erişim sağlanabilmektedir. Ancak, önceki yıllarda olduğu gibi, Afet Koordinasyon Merkezi'ne ilişkin ayrı ve doğrudan bir erişim alanının bulunmadığı kaydedilmiştir. Genel itibariyle, İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin afet risklerinin azaltılmasına yönelik dijital bilgilendirme kapasitesini geliştirdiği değerlendirilmektedir.

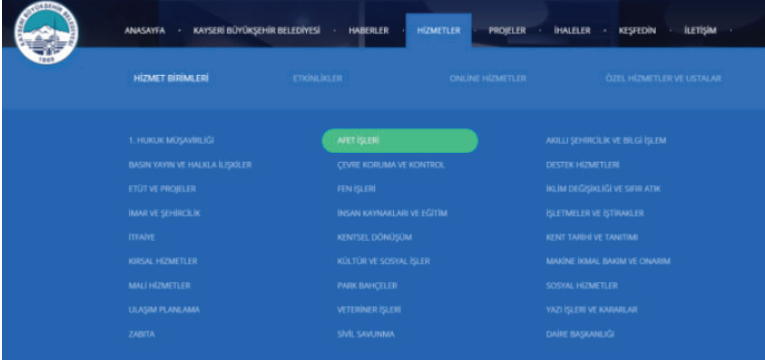
Görsel 10. İzmir Büyükşehir Belediyesi deprem/afet risk azaltma sekmesi (İzmir Büyükşehir Belediyesi, t.y.)

Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi web sitesinin, afet yönetimi alanında 2022 yılına kıyasla herhangi bir gelişim göstermediği tespit edilmiştir. Afet yönetimi ve afet hizmetlerine ilişkin bilgilere doğrudan erişim imkânı bulunmamakta, afet hizmetlerine yalnızca arama butonu kullanılarak ulaşılabilmektedir. Ayrıca, Afet Koordinasyon Merkezi'ne ilişkin bilgiler de yine doğrudan sunulmayıp arama yoluyla erişilebilir durumda kalmıştır. Oysaki, 6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan Kahramanmaraş merkezli depremler, bölge halkının afetlere karşı hazırlıklı olmasının ve afet yönetimi konusunda kapsamlı, kolay erişilebilir bilgilendirmelerin sağlanmasının hayati önem taşıdığını açık bir şekilde ortaya koymuştur. Bu bağlamda, belediyenin afet yönetimi konusunda daha kullanıcı dostu, güncel ve erişilebilir bir dijital altyapı geliştirmesi gerekliliği ön plana çıkmaktadır.

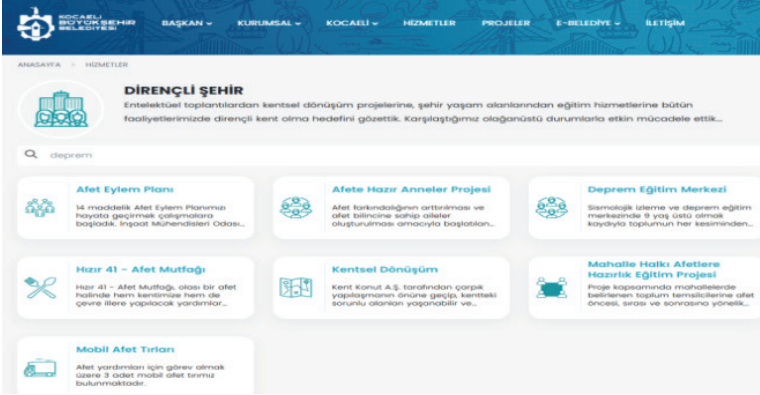
Kayseri Büyükşehir Belediyesi 2025 yılı kurumsal web site analizinde, sel/su taşkını ve depreme ilişkin bilgilendirme mesajına veya hizmet sekmesine yer verilmediği kayıt altına alınmıştır. Afet hizmetlerine ilişkin bilgilere, ağırlıklı olarak deprem ve yangın temalı haberler aracılığıyla, dolaylı şekilde erişilebilmektedir. Bununla birlikte, İtfaiye Daire Başkanlığı ve Zabıta Daire Başkanlığı sekmelerine "Afet İşleri ve Sivil Savunma Hizmetleri" başlıklı yeni bir sekmenin eklendiği gözlemlenmiştir. Fakat Afet İşleri sayfasında yalnızca iletişim bilgilerine yer verilmiş; afet yönetimi süreçlerine, hazırlık çalışmalarına veya müdahale planlarına ilişkin detaylı içeriklere erişilememiştir.

Görsel 11. Kayseri Büyükşehir Belediyesi hizmetler sekmesi (Kayseri Büyükşehir Belediyesi, t.y.)

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi, web sitesi 2022 yılından bu yana afet yönetimi ve hizmetleri noktasında önemli bir dijital dönüşüm geçirmiştir. 2022 yılı analizinde afet yönetimi kategorisinde doğrudan bir bilgilendirme sekmesi bulunmadığı ve afet hizmetlerine yalnızca arama butonu aracılığıyla ulaşılabildiği belirlenmişken; 2025 yılında, "Hizmetler" sekmesi altında yer alan "Dirençli Şehir" başlığı bünyesinde deprem ve yangın hizmetlerine doğrudan erişim sağlanabilmektedir. 3 yıl içerisinde afet hizmetlerine erişilebilirliğin kolaylaştırıldığı ve kullanıcı dostu bir arayüz tasarlandığı gözlemlenmiştir.

Görsel 12. Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Dirençli Şehir (Kocaeli Büyükşehir Belediyesi, t.y.)

Konya Büyükşehir Belediyesi web sitesi, afet yönetimi ve afet hizmetlerine erişim açısından 2022 yılından bu yana belirgin bir gelişim göstermiştir. 2022 yılında gerçekleştirilen analizde, ana sayfada afet yönetimine ilişkin herhangi bir sekmenin bulunmaması nedeniyle afet bilgilendirme hizmetlerinin yetersiz olduğu değerlendirilmiştir. Fakat bugün "Hizmetler" sekmesi altında "Hızlı Bina Deprem Güvenliği Seviyesi Belirleme" başlığı eklenmiş, ayrıca yangın ve deprem bilgilendirme mesajlarına doğrudan erişim sağlanmıştır. Bunlara ek

olarak, Afet Koordinasyon Merkezi'nin de Konya Büyükşehir Belediyesi'nin web sitesine entegre edildiği görülmektedir. Web sitenin arayüzünde yapılan değişiklikler sayesinde, afet hizmetlerine erişimin daha kullanıcı dostu bir yapıya kavuşturulduğu gözlemlenmiştir.

Malatya Büyükşehir Belediyesi web sitesinde, 2022 yılında gerçekleştirilen analizle paralel olarak, Afet Yönetimi kategorisinde herhangi bir bilgilendirme mesajına ulaşılmamıştır. 2022 analizinde kayıt altına alındığı gibi, afet hizmetlerine yalnızca arama butonu aracılığıyla erişilebilmektedir. Yalnızca organizasyon şeması altında zabıta ve itfaiye daire başkanlıklarının iletişim bilgilerine ulaşılmış; bu birimlere dair herhangi bir detaylı bilgilendirme yapılmamıştır.

Manisa Büyükşehir Belediyesi kurumsal web sitesinde, 2022 yılı analizinden bu yana afet yönetimi ve afet hizmetleri kategorilerine erişim zorluğu devam etmektedir. Web sitede, afet yönetimi alanındaki bilgilere ulaşılabilirlik konusunda henüz bir iyileşme sağlanmamıştır. Üç yıl içerisinde web siteye, depremle ilgili inceleme sonuçlarının eklenmiş olması, belirli bir ilerleme kaydedildiğini göstermektedir. Ancak, genel afet yönetimi ve hizmetlerine dair diğer gerekli bilgilere hala erişilememektedir. Bu durum, Manisa Büyükşehir Belediye web sitesinin kullanıcı dostu olma ve afetle ilgili bilgilendirmeleri daha erişilebilir kılma noktasında geliştirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

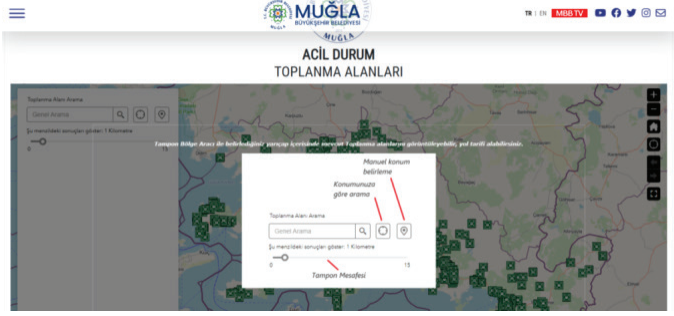
Mardin Büyükşehir Belediyesi web sitesinde, 2022 yılı analizine benzer şekilde afet yönetimi ve afet hizmetleriyle ilgili bir bilgilendirme mesajı veya sekme erişilememiştir. Bu sebeple, yangın ve deprem hizmetlerine ilişkin verilere yalnızca "Raporlar" sekmesinde yer alan 2023 Faaliyet Raporları aracılığıyla ulaşılabilmiştir. Diğer yandan, arama butonuna "afet" yazıldığında, "Aradığınız sayfa bulunamadı" uyarısı ile karşılaşılmaktadır. Dolayısıyla Mardin Büyükşehir Belediye web sitesinin, 2022 yılından bu yana önemli bir gelişim göstermediği sonucuna varılmıştır.

Mersin Büyükşehir Belediyesi web sitesi üzerinde gerçekleştirilen 2025 yılı analizinde, 2022 bulgularının süreklilik gösterdiği kayıt altına alınmıştır. 2025 yılında, "Birimler" sekmesine Afet İşleri Daire Başkanlığı eklenmiş olsa da bu bölümde yalnızca iletişim bilgilerinin yer aldığı tespit edilmiştir. Afet hizmetlerine dair detaylı bilgilere veya afet koordinasyon merkeziyle ilgili herhangi bir içeriğe rastlanmamıştır. Dolayısıyla, 2022 yılına kıyasla, 2025 yılında Mersin Büyükşehir Belediyesi web sitesinde afet hizmetleri konusunda bir iyileşme görülmüş olsa da hâlâ kullanıcıların ihtiyaç duyduğu daha kapsamlı bilgilere erişimi sağlayacak bir altyapı eksikliğinin devam ettiği gözlemlenmiştir.

Muğla Büyükşehir Belediyesi web sitesinde 2022 yılına göre birtakım gelişmeler kaydedilmiştir. Ana sayfada, kolay erişilebilir şekilde, acil durum toplanma alanları ve zabıta hizmetleri sekmeleri eklenmiştir. Öte yandan, yangın, deprem ve taşkın hizmetlerine, faaliyet raporları aracılığıyla erişilmeye devam edilmekte; afet koordinasyon merkezi hakkında herhangi bir değişiklik ya da ek bilgiye rastlanmamaktadır. Bu bağlamda, 2025 yılı web sitesi, 2022 yılına

kıyasla bazı iyileştirmeler göstermiş olsa da afet yönetimi ve koordinasyonu-
yla ilgili kapsamlı bilgilendirmeler ve erişim imkânlarının hâlâ yetersiz olduğu
görülmemektedir.

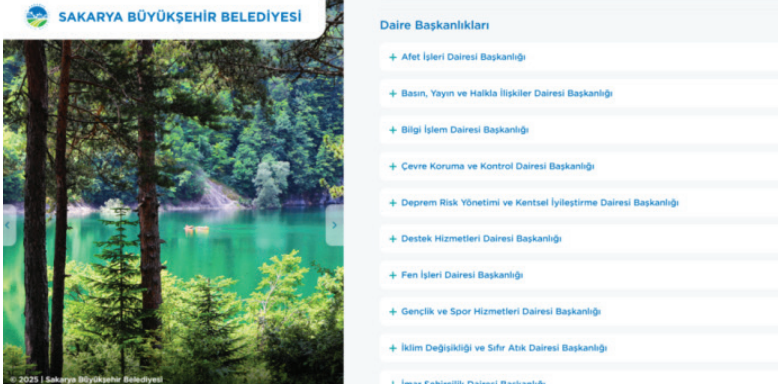
Görsel 13. Muğla Büyükşehir Belediyesi acil durum toplanma alanları
(Muğla Büyükşehir Belediyesi, t.y.)

Ordu Büyükşehir Belediyesi'nin 2022 yılında yapılan kurumsal web site analizinde afet yönetimi ve afet hizmetlerine ana sayfadan doğrudan erişim imkânı bulunmamakta olup deprem, yangın, sel ve zabıta hizmetlerine yalnızca 2020-2024 Yılı Stratejik Planı üzerinden ulaşılabilmektedir. 2025 yılı itibarıyla gerçekleştirilen güncel analizde ise sınırlı da olsa birtakım iyileştirmelerin yapıldığı gözlemlenmiştir. Ana sayfa üzerinde yer alan "Hizmetler" sekmesi altında İtfaiye Daire Başkanlığına doğrudan erişim sağlanabilmiş, itfaiye hizmetleri kapsamında ise arama kurtarma ve ilk yardım gibi afet müdahale çalışmalarına ilişkin bilgilendirmelere yer verilmiştir. Bu gelişmelerle birlikte afet yönetimi kapsamında yalnızca yangına ilişkin bilgilendirme sunulmaya başlanmıştır. Bu bağlamda genel itibarıyla, 2022 yılından bu yana afet yönetimi ve hizmetlerine ilişkin kapsamlı bir bilgilendirme altyapısının henüz oluşturulamadığı kayıt altına alınmıştır.

Sakarya Büyükşehir Belediyesi web sitesinin güncel analizinde, afet hizmetleri noktasında birtakım yapısal iyileştirmelere gidildiği gözlemlenmiştir. Ana sayfada bulunan "Hizmet Rehberi" sekmesi altında Afet İşleri Daire Başkanlığı, Deprem Risk Yönetimi ve Kentsel İyileştirme Dairesi Başkanlığı ile zabıta dairesine doğrudan erişim imkânı sağlanmıştır. Bu çerçevede, afet yönetimi alanında daha sistematik bir yapının geliştiği görülmüştür. 2022 yılı analizine benzer şekilde, afet koordinasyon merkezine ilişkin doğrudan bir erişim sekmesinin ana sayfa üzerinde henüz bulunmadığı kayıt altına alınmıştır.

Görsel 14. Sakarya Büyükşehir Belediyesi hizmet rehberi sekmesi
(Sakarya Büyükşehir Belediyesi, t.y.)

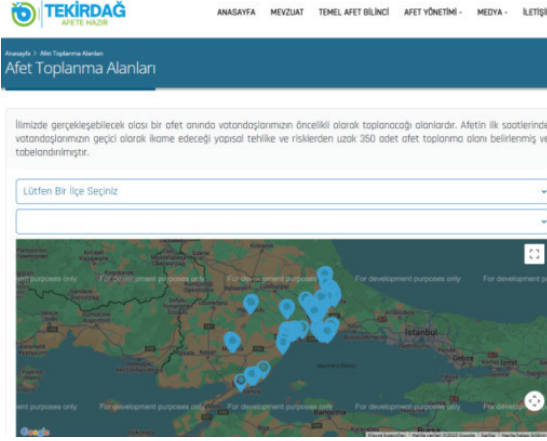

Samsun Büyükşehir Belediyesi web sitesinin güncel analizinde, “Birimler” sekmesi altında Afet İşleri Daire Başkanlığı, İtfaiye Daire Başkanlığı ve Zabıta Daire Başkanlığına erişim imkânı sağlandığı tespit edilmiştir. Bu gelişme, afet yönetimi kapsamında kurumsal yapıların görünür kılınması açısından önemli bir ilerlemeyi yansıtmaktadır. Fakat, afet ve koordinasyon merkezine doğrudan bir erişim henüz bulunmamakta; ayrıca “yangın”, “deprem” ve “sel” gibi afet türlerine arama butonu aracılığıyla erişilememektedir. Bu bağlamda afet yönetimi kapsamında birtakım yapısal iyileştirmeler gerçekleştirilmiş olsa da, bütüncül bir dijital altyapının yeterince oluşturulmadığı gözlemlenmiştir.

Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi web sitesi üzerinde 2022 yılında gerçekleştirilen analizde, web sitenin afet yönetimi ve hizmetleri kategorileri bakımından yeterli nitelik taşımadığı, ancak zabıta ve yangın hizmetlerine erişilebildiği kayıt altına alınmıştır. 2025 yılında gerçekleştirilen güncel analizde ise, söz konusu durumun devam ettiği ve afet yönetimi noktasında dijital erişilebilirlikte kayda değer bir iyileşmenin sağlanmadığı gözlemlenmiştir.

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi web sitesinde, 2022 yılından itibaren büyük bir değişim gözlemlenmemiştir. 2025 analizinde, afet yönetimi sekmesine “İdari Yapı” içerisinde ulaşılabilirdiği ve afet toplanma alanlarını sunduğu kayıt altına alınmıştır. Web sitede arama butonu fonksiyonuna erişilememesi, bilgiye erişimi olumsuz yönde etkiler niteliktedir. Diğer yandan 2022 yılında olduğu gibi 2025 yılında da afet koordinasyon merkezine ilişkin bir bilgiye erişim sağlanamadığı saptanmıştır.

Görsel 15. Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi afet toplanma alanları (Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi, t.y.)

Trabzon Büyükşehir Belediyesi web sitesinin 2022 yılından bu yana afet yönetimi ve afet hizmetleri yapısında kayda değer bir değişim olmadığı gözlemlenmiştir. Afet koordinasyon merkezine erişim eksikliği devam etmekte, diğer afet türlerine yönelik bilgilendirme hizmetlerine erişilebilirlik sürmektedir. Bu bağlamda Trabzon Büyükşehir Belediyesi, afet yönetimi iletişimde belirli bir istikrarı korumakta, ancak afet koordinasyon merkezi gibi kritik unsurların web sitesine dahil edilmesi gerekliliği devam etmektedir.

Van Büyükşehir Belediyesi web sitesinin 2022 yılında yapılan analizinde, ana sayfada afet yönetimi ve afet hizmetlerine ilişkin herhangi bir bilgilendirmenin bulunmadığı tespit edilmiştir. Deprem, yangın, zabıta hizmetleri ve afet koordinasyon merkezi hakkında bilgilere 2020-2024 Stratejik Planı incelenerek erişilebilmiştir. 2025 yılı itibarıyla da bu yapının korunduğu, afet yönetimi ve hizmetlerine doğrudan erişim sağlanmadığı ve aynı stratejik plan üzerinden ilgili bilgilere ulaşılabilirdiği gözlemlenmiştir. Bu durum Van Büyükşehir Belediyesi web sitesinin, afet yönetimi ve hizmetlerine dijital erişilebilirlik açısından geliştirilmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Elde edilen bulgular doğrultusunda büyükşehir belediyeleri, 2022-2025 yılları arasında afet yönetimi ve afet hizmetlerine ilişkin web sitesi uygulamalarındaki değişim düzeylerine göre dört grupta, nitel olarak sınıflandırılmıştır: Gelişim gösteren, sınırlı / kısmi gelişim gösteren, statik kalan ve düşük dijital erişilebilirlik gösteren belediyeler.

Tablo 2. Büyükşehir belediyelerinin kurumsal web sitelerinin afet yönetimi ve afet hizmetleri açısından gelişim düzeylerine göre kümelenmesi

Küme	Tanım	Büyükşehir Belediyeleri
Gelişim Gösteren Belediyeler	2022 yılına kıyasla afet yönetimi ve/veya afet hizmetlerine yönelik dijital erişilebilirliği artıran; yeni sekmeler ekleyen, kullanıcı dostu arayüz iyileştirmeleri yapan belediyeler	İstanbul, Kocaeli, Konya, İzmir, Balıkesir, Muğla, Ordu, Sakarya
Sınırlı / Kısmi Gelişim Gösteren Belediyeler	Belirli başlıklarda iyileştirme yapmasına rağmen afet yönetimi ve afet hizmetlerine ilişkin doğrudan bir dijital yapı sunmayan belediyeler	Adana, Antalya, Denizli, Kayseri, Mersin, Manisa, Samsun, Tekirdağ
Statik Kalan Belediyeler	2022 yılındaki yapıyı büyük ölçüde koruyan; afet yönetimi ve afet hizmetlerine erişimde anlamlı bir iyileştirme sunmayan belediyeler	Ankara, Aydın, Bursa, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, Malatya, Şanlıurfa, Trabzon
Düşük Dijital Erişilebilirlik Gösteren Belediyeler	Afet yönetimi ve afet hizmetlerine yönelik içeriklerin sınırlı olduğu; arama butonunun bulunmadığı veya afet bilgilendirmesinin neredeyse hiç yer almadığı belediyeler	Diyarbakır, Erzurum, Mardin, Kahramanmaraş, Van

Yapılan karşılaştırmalı analiz sonucunda, 2022-2025 yılları arasında 30 Büyükşehir Belediyesi arasından yalnızca İstanbul, Kocaeli, Konya, İzmir, Balıkesir, Muğla, Ordu ve Sakarya belediyelerinin afet yönetimi ve afet hizmetleri kapsamında belirgin bir gelişim gösterdiği tespit edilmiştir. Üç yıllık süre içerisinde bazı belediyelerin web sitelerinde anlamlı bir içerik değişikliği gözlemlenmezken bazı belediyelerde yapılan arayüz iyileştirmeleriyle sınırlı bir gelişim olduğu değerlendirilmiştir. Diğer yandan Diyarbakır, Mardin, Erzurum, Van ve Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyelerinin web siteleri ise 2022 yılında olduğu gibi dijital erişilebilirlik açısından sınırlılık göstermeye devam etmektedir.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Çalışma sürecinde birtakım sınırlılıklar ile karşılaşmıştır. Bazı belediyelerin web sitelerinde gerçekleştirilen kapsamlı güncellemeler ve arayüz değişiklikleri, içeriklerin sunum biçimini ve site içi konumlarını değiştirmiştir. Bu nedenle karşılaştırma, içeriklerin varlığı ve erişilebilirliği esas alınarak gerçekleştirilmiştir. Bunun yanı sıra, bazı büyükşehir belediyelerinin web sitelerinde arama fonksiyonunun bulunmaması, afet hizmetlerine doğrudan erişimi zorlaştırmış ve analiz sürecinde erişilebilirlik bakımından önemli bir sınırlılık teşkil etmiştir. Çoğu belediyenin web sitesinde, afet yönetimi ve afet hizmetleri kategorilerine doğrudan erişilememiş, “Birimler”, “Hizmetler”, “Organizasyon Şeması” vb. dolaylı sekmeler üzerinden ulaşılabilmektedir. Ancak bu sekmeler altında erişilen afet hizmetlerine ilişkin yalnızca başlıkların yer aldığı ve içerik açıklamalarının bulunmadığı durumlarda, verilere erişim ve kapsamlı analiz güçleşmiştir. Diğer yandan, afet koordinasyon merkezi sekmesi bulunan kimi belediyelerde, bu merkezlere dair bilgilere yalnızca haber arşivleri üzerinden yapılan aramalarla ulaşılabildiği tespit edilmiştir. Bu nedenle afet koordinasyon merkezi ile ilgili bilgilere yalnızca haber arşivleri gibi dolaylı yollarla ulaşılabilmesi, güncellik ve doğruluk açısından risk yaratmış, araştırma için önemli bir sınırlılık oluşturmuştur.

Sonuç ve Öneriler

Bu araştırma, büyükşehir belediyelerinin vatandaşlara sunduğu afet hizmetlerinin kalitesini değerlendirmeyi hedeflemektedir. Belediyelerin web siteleri üzerinden afet hizmetlerinin ölçülmesi söz konusu olmamıştır. Araştırmanın amacı, 2022 yılından bu yana büyükşehir belediyelerinin web sitelerinde sunulan afet hizmetlerinin ve afet ile ilgili bilgilendirmelerin, özellikle 6 Şubat Kahramanmaraş Depremi gibi büyük bir felaketin ardından nasıl bir gelişim gösterdiğini incelemektir. Bu çerçevede, afet faaliyetlerinin belediyelerin web sitelerinde vatandaşların erişimine nasıl sunulduğu, bilgilendirmelerin hangi afet yönetimi kategorileri üzerine yoğunlaştığı, yapılan çalışmaların ve içeriklerin güncel ihtiyaçlara ne derece hitap ettiği değerlendirilmiştir. Bu karşılaştırmalı analiz, aynı zamanda afet yönetimi alanındaki gelişmelerin kurumsal web siteler üzerinden halkla ne kadar etkili ve erişilebilir bir şekilde paylaşıldığını ortaya koymayı amaçlamaktadır.

2022 ve 2025 yılı verileri üzerinden yapılan karşılaştırmalı analizler sonucunda, birçok belediyenin afet yönetimi ve hizmetlerine erişimi kolaylaştırma ya yönelik birtakım iyileştirmeler yaptığı; fakat hala önemli eksikliklerin olduğu tespit edilmiştir. Özellikle İstanbul Büyükşehir Belediyesi web sitesinin 2022 yılına kıyasla büyük bir ilerleme kaydettiği, vatandaşların afet hizmetlerinin ayrıntılı bilgilerine doğrudan erişim sağladığı gözlemlenmiştir. Bunun yanı sıra Kocaeli ve Konya Büyükşehir Belediyelerinin kurumsal web sitelerinde, güncel afet hizmetlerine doğrudan erişim sağlanabildiği; Kocaeli'nin “Dirençli Şehir”, Konya'nın ise “Hızlı Bina Deprem Güvenliği Seviyesi Belirleme” gibi ye-

nilikçi hizmetlerin sunulması önemli bir gelişim olarak değerlendirilmektedir.

Büyükşehir belediyelerinin web sitelerinde gözlemlenen afet odaklı dijital dönüşümler önemli bir ilerlemeyi yansıtsa da genel itibarıyla bilgilendirme eksiklikleri ve erişilebilirlik sorunları hala devam etmektedir. Belediye web sitelerinde deprem, yangın, sel gibi afet bilgilendirmelerine doğrudan erişim, önemli oranda yalnızca arama butonları aracılığıyla sağlanmakta olup, afet koordinasyon merkezlerine dair bilgilere hiç yer verilmemekte ya da bu bilgilere erişim sağlanamamaktadır. Bu durum, afet hizmetlerine hızlı ve kolay ulaşılabilirlik açısından önemli bir eksiklik oluşturmaktadır. Öte yandan web sitelerde afet kategorisi altında çoğunlukla “yangın ve deprem” konularında doğrudan erişilebilir hizmetlere erişilmekte, sel/su taşkını gibi afet türlerine ilişkin bilgilere ulaşabilmek için faaliyet raporlarının incelenmesi gerekmektedir.

Belediyelerin afete hazır bir kent imajı oluşturabilmeleri için kurumsal web sitelerini afet odaklı bir yapıya kavuşturmaları önem arz etmektedir. Bu çerçevede, büyükşehir belediyelerinin web sitelerini afet yönetimi ve afet hizmetleri kapsamında güncellemeleri yönünde şu önerilerde bulunulabilir:

- Büyükşehir belediyelerinin kurumsal web sitelerinde afet yönetimi ve hizmetlerine ilişkin doğrudan erişilebilir, kapsamlı ve güncel bilgi sayfaları oluşturulmalıdır. Ana sayfa üzerinden kolaylıkla erişilen web sayfalarında deprem ve yangın gibi sık karşılaşılan afet türlerinin yanı sıra; sel/su taşkını, heyelan vb. afet türlerine yönelik bilgilere de yer verilmelidir.
- Afet süreçlerinde vatandaşların bilgiye kolay erişme ihtiyacı, büyükşehir belediyelerinin web site arama fonksiyonlarını daha işlevsel ve doğru sonuçlar verecek şekilde yapılandırmasını gerekli kılmaktadır.
- Afet yönetimi kapsamında engelli bireylerin dezavantajlı konumu göz ardı edilmemeli; büyükşehir belediyelerinin web siteleri, afet bilgilerine erişimde evrensel tasarım ilkeleri doğrultusunda düzenlenmelidir. Arayüzler, işitme, görme, hareket ve bilişsel engellere sahip bireylerin bilgiye eşit şartlarda ve hızlı biçimde ulaşabileceği şekilde erişilebilir hale getirilmeli; kullanıcıya, alternatif metinler, görsel destekli içerikler, sesli yönlendirmeler ve sadeleştirilmiş içerik seçenekleri sunulmalıdır.
- Belediyenin Afet Koordinasyon Merkezi'nin mevcut olduğu durumda, bu merkeze ilişkin gerekli yönlendirmeler yapılmalı; sorumlu birimler, iletişim kanalları ve alınabilecek önlemler hakkında kamuoyu açıkça bilgilendirilmelidir.
- “Afete Dirençli Şehir”, “İstanbul ve Deprem”, “Hızlı Bina Güvenlik Taraması” gibi uygulamaların büyükşehir belediyelerinin tamamında benimsenmesi ve kurumsal web sitelerinde yaygınlaştırılması önem arz etmektedir.

- Afet süreçlerinde alınan önlemlere ilişkin önlemlerin yer aldığı faaliyet raporlarının yalnızca “yıllık raporlar” arasında yer almaması; ancak bu raporlardan detaylıca erişilebilen sel/su taşkını gibi afet türlerinin içeriklerinin bireylerin kolayca erişebileceği şekilde, sadeleştirilmiş, özetlenmiş ve ayı başlıklar altında sunulması önerilmektedir.

Günümüzde her bilgiye dijital ortamdan erişilmesi, büyükşehir belediyelerinin de dijital yapılanmalarını geliştirmeleri gerekliliğini doğurmaktadır. Verilen öneriler doğrultusunda, büyükşehir belediyelerinin afet yönetimi ve hizmetleri alanında güncel, erişilebilir ve kullanıcı dostu bir web site tasarlaması; farklı risk gruplarının ihtiyaçlarını gözeterek afet süreçlerinde etkili yönlendirme ve bilgilendirme olanakları sunmaları önem arz etmektedir. Bu bağlamda, afete hazır bir ülke için büyükşehir belediyelerinin afet odaklı dijital dönüşüm geçirmeleri, kritik bir kamu hizmeti olarak değerlendirilmektedir.

Kaynakça

Adana Büyükşehir Belediyesi (tarih yok). Raporlar. 22 Nisan 2025 tarihinde <https://www.adana.bel.tr/tr> adresinden erişilmiştir.

AFAD (2018a). *Bir afetler ülkesi Türkiye: Türkiye’de afet yönetimi ve doğa kaynaklı afet istatistikleri*.

——— (2018b). Türkiye deprem tehlike haritası. 26 Nisan 2025 tarihinde <https://www.afad.gov.tr/turkiye-deprem-tehlike-haritasi> adresinde erişilmiştir.

Akşam Gazetesi (1939, 29 Aralık). Akşam. 26 Nisan 2025 tarihinde <https://www.gastearsivi.com/gazete/aksam/1939-12-29/1> adresinden erişilmiştir.

Alaeddinoğlu, F., Sargın, S., & Okudum, R. (2016). 2011 Van depremi ve kentsel nüfusta mekânsal farklılaşmalar. *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 39, 133-149.

Alanka, D. (2024). Nitel bir araştırma yöntemi olarak içerik analizi: Teorik bir çerçeve. *Kronotop İletişim Dergisi*, 1(1), 64-84.

Alharbi, A., Kang, K., & Hawryskiewicz, I. (2016). The influence of trust and subjective norms on citizens’ intentions to engage in e-participation on e-government websites. *arXiv*. <https://arxiv.org/abs/1606.00746>

Al-Nammari, F., & Alzaghal, M. (2015). Towards local disaster risk reduction in developing countries: Challenges from Jordan. *International Journal of Disaster Risk Reduction*, 12, 34-41.

Angeleski, M., Mitrevski, P., Rocheska, S., & Lashkoska, A. (2014). Regional pilot study to evaluate e-readiness and local e-government services. *arXiv*. <https://arxiv.org/abs/1406.7866>

Ankara Büyükşehir Belediyesi (tarih yok). Hizmetler. 22 Nisan 2025 tarihinde <https://www.ankara.bel.tr/> adresinden erişilmiştir.

Antalya Büyükşehir Belediyesi. (tarih yok). Acil sağlık hizmetleri. 22 Nisan 2025 ta-

rihinde <https://www.antalya.bel.tr/> adresinden erişilmiştir.

Araghi, S. M., Tavallaee, S., & Ziaeeian, P. (2011). Location analysis regarding disaster management bases via GIS: Case study of Tehran municipality (No. 6). *Journal of Urban-Regional Studies and Research*, 3(10), 41–60.

Aydınbaş, G. (2023). Sosyoekonomik boyutuyla Türkiye’de depremler üzerine bir inceleme: Kahramanmaraş depremi örneği. İçinde G. Karakuş, H. F. Yakut ve N. D. Şimşek (Ed.), *Sosyal bilimlere çok yönlü yaklaşımlar: Tarih, turizm, eğitim, ekonomi, siyaset ve iletişim* (ss. 177-212). Özgür Yayınları.

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi (tarih yok) Afet. 22 Nisan 2025 tarihinde <https://balikesir.bel.tr/> adresinden erişilmiştir.

Bakema, M. M., Parra, C., & McCann, P. (2019). Learning from the rubble: The case of Christchurch, New Zealand, after the 2010 and 2011 earthquakes. *Disasters*, 43(2), 431–455.

Bang, H. N. (2013). Governance of disaster risk reduction in Cameroon: The need to empower local government. *Jàmbá: Journal of Disaster Risk Studies*, 5(2), 1–10.

Batal, S., & Çakıcı, K. (2022). 1999 Marmara (Gölcük) depremi sonrası yerel yönetimlerde afet (deprem) politikasının gelişimi: Yalova ili örneği. A. Arvas (Ed.), *11th International Conference on Social Research and Behavioral Sciences* içinde (ss. 158–179). SADAB.

Bedirhanoglu, Y. D. D. İ., & Önal, İ. M. T. (2011). *23 Ekim 2011 Van depremi ön değerlendirme raporu*. İMO Diyarbakır Şubesi.

Biardeau, L. T., & Sahli, M. (2024). Investigating the non-linear impacts of seven types of natural disasters on inbound tourism: Insights from the EM-DAT database. *Tourism Economics*, 30(4), 900–923.

Bilgin, N. (1999). *Sosyal psikolojide yöntem ve pratik çalışmalar*. Ege Üniversitesi Basımevi.

Bursa Büyükşehir Belediyesi (tarih yok) Hizmetler. 22 Nisan 2025 tarihinde <https://www.bursa.bel.tr/hizmetler> adresinden erişilmiştir.

Col, J. M. (2007). Managing disasters: The role of local government. *Public Administration Review*, 67(1), 114-124.

Cutter, S. L., Emrich, C. T., Mitchell, J. T., Boruff, B. J., Gall, M., Schmidlein, M. C., Burton, C. G., & Melton, G. (2006). The long road home: Race, class, and recovery from Hurricane Katrina. *Environment: Science and Policy for Sustainable Development*, 48(2), 8–20.

Das, A., Behera, S. ve Das, B. (2023). Yerel yönetimlerin afet yönetimindeki rolü. A. Singh (Ed.), *International Handbook of Disaster Research* içinde (ss. 1013–1033). Springer Nature Singapore.

Deniz, O., Yıldız, Z. M., Parin, S., & Erdoğan, P. R. (2024). Deprem ve göç: 2011 Van depremi örneği. *Social Sciences Studies Journal (SSSJournal)*, 3(10), 1426–1444.

Denizli Büyükşehir Belediyesi. (tarih yok) Afet. 22 Nisan 2025 tarihinde <https://www.denizli.bel.tr/> adresinden erişilmiştir.

Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi (tarih yok) Hizmetler. 22 Nisan 2025 tarihinde <https://www.diyarbakir.bel.tr/> adresinden erişilmiştir.

Erzurum Büyükşehir Belediyesi (tarih yok) İtfaiye. 22 Nisan 2025 tarihinde <https://itfaiye.erzurum.bel.tr/> adresinden erişilmiştir.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi (tarih yok) Eskişehir'deki yangın risk bölgeleri. 22 Nisan 2025 tarihinde https://www.eskisehir.bel.tr/dosyalar/istatistiklerle_eskisehir/2020.pdf adresinden erişilmiştir

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi (tarih yok) Stratejik plan. 22 Nisan 2025 tarihinde <https://www.gaziantep.bel.tr/uploads/2025/01/stratejik-plan-baski-hali.pdf> adresinden erişilmiştir.

Guba, E. G. (1981). Criteria for assessing the trustworthiness of naturalistic inquiries. *Educational Communication and Technology*, 29(2), 75-91.

Gündüz, F. (2022). Afetlerde kadın ve toplumsal cinsiyet perspektifi ile çıkarılması gereken dersler (Haiti ve Japonya depremi örneği). *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, (12), 440-460.

Haçın, İ. (2014). 1939 Erzincan büyük depremi. *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, 30(88), 37-70.

Hatay Büyükşehir Belediyesi (tarih yok) Birimler. 22 Nisan 2025 tarihinde <https://hatay.bel.tr/birimler> adresinden erişilmiştir.

Henden, H. B., & Henden, R. (2005). Yerel yönetimlerin hizmet sunumlarındaki değişim ve e-belediyecilik. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(14), 48-66.

Hong, H. (2013). Government websites and social media's influence on government-public relationships. *Public Relations Review*, 39, 346-356.

Ilgın, H. Ö., & Karagül, D. (2023). Kamu hizmet aracı olarak web siteleri: Büyükşehir belediyelerinin afet hizmetlerinin değerlendirilmesi. *Yeni Medya*, 14, 76-95.

Inter-American Development Bank (1999). *Reducing vulnerability to natural hazards: Lessons from Hurricane Mitch* (Working paper).

İlerisoy, Z. Y., Gökşen, F., Soyluk, A., & Takva, Y. (2022). Deprem kaynaklı ikincil afetler ve Türkiye örnekleme. *Online Journal of Art & Design*, 10(2).

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (tarih yok) Acil hizmetler. 23 Nisan 2025 tarihinde <https://ibb.istanbul/tum-hizmetler/acil-hizmetler> adresinden erişilmiştir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (tarih yok). İstanbul ve deprem. 23 Nisan 2025 tarihinde <https://depremezmin.ibb.istanbul/tr> adresinden erişilmiştir.

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa (tarih yok). *Orman fakültesi orman yangınları çalıştay sonuç bildirgesi*. <https://cdn.iuc.edu.tr/FileHandler2.ashx?f=iuc-yanigin-ca-listayi-sonuc-bildirgesi.pdf>

İzmir Büyükşehir Belediyesi (tarih yok). Deprem/afet risk azaltma. 23 Nisan 2025 tarihinde <https://www.izmir.bel.tr/tr/Projeler/4?selectedKokProjelid=2678> adresinden erişilmiştir.

Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi (tarih yok). Ana sayfa. 23 Nisan 2025 tari-

- hinde <https://kahramanmaras.bel.tr/> adresinden erişilmiştir.
- Karkin, N., & Janssen, M. (2014). Evaluating websites from a public value perspective: A review of Turkish local government websites. *International Journal of Information Management*, 34(3), 351–363.
- Kanar Taslak, E., & Boztepe Taşkiran, H. (2021). Kamusal halkla ilişkiler ve dijital iletişim uygulamaları: İstanbul ilçe belediyeleri üzerine bir araştırma. *İletişim ve Diplomasi*, 5, 3-24.
- Kayseri Büyükşehir Belediyesi (tarih yok). Hizmetler. 23 Nisan 2025 tarihinde <https://www.kayseri.bel.tr/hizmet-birimleri> adresinden erişilmiştir.
- Keskin, Y. Z. (2020). Depremzedelerin anlatılarıyla 1939 Erzincan depremi ve sonrasındaki gelişmeler. *Cumhuriyet Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 44(2), 163-178.
- Keskin, Y. Z., & Önal, İ. M. (2021). Resmî telgraflar doğrultusunda 1939 Erzincan depremi'nde ilk yardım, kurtarma ve iskân faaliyetleri. *Bayburt Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 4(9), 169-190.
- Kobak, K., & Soğukdere, Ş. (2021). Sosyal medyadaki dezenformasyon: 2021 Türkiye orman yangınları örneği. *Uluslararası Medya ve İletişim Araştırmaları Hakemli Dergisi*, 4(2), 167-189.
- Kocaeli Büyükşehir Belediyesi (tarih yok). Dirençli şehir. 24 Nisan 2025 tarihinde <https://www.kocaeli.bel.tr/hizmetler/direncli-sehir/> adresinden erişilmiştir.
- Konya Büyükşehir Belediyesi (tarih yok). Hizmetler. 24 Nisan 2025 tarihinde <https://www.konya.bel.tr/hizmet> adresinden erişilmiştir.
- Krichen, M., Abdalzaher, M. S., Elwekeil, M., & Fouda, M. M. (2024). Managing natural disasters: An analysis of technological advancements, opportunities, and challenges. *Internet of Things and Cyber-Physical Systems*, 4, 99-109.
- Krippendorff, K. (2018). *Content analysis: An introduction to its methodology*. Sage Publications.
- Kunreuther, H. (2006). Disaster mitigation and insurance: Learning from Katrina. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 604(1), 208–227.
- Lovari, A., & Parisi, L. (2015). Listening to digital publics: Investigating citizens' voices and engagement within Italian municipalities' Facebook pages. *Public Relations Review*, 41, 205-213.
- Malalgoda, C., Amaratunga, D., & Haigh, R. (2013). Creating a disaster resilient built environment in urban cities: The role of local governments in Sri Lanka. *International Journal of Disaster Resilience in the Built Environment*, 4(1), 72-94.
- Malatya Büyükşehir Belediyesi (tarih yok). *Organizasyon şeması*. 24 Nisan 2025 tarihinde <https://www.malatya.bel.tr/organizasyon-semasi> adresinden erişilmiştir.
- Manisa Büyükşehir Belediyesi (tarih yok). *Ana sayfa*. 24 Nisan 2025 tarihinde <https://www.manisa.bel.tr/> adresinden erişilmiştir.

- Manyaka, R. K., Madzivhandila, T. S., & Molepo, J. N. (2021). Disaster management plan and the integrated development planning process of municipalities in South Africa. *African Renaissance*, 2021(S11), 133-145.
- Marangoz, M., & İzci, Ç. (2023). Doğal afetlerin ekonomik, sosyal ve çevresel etkilerinin 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş merkezli depremler bağlamında girişimciler açısından değerlendirilmesi. *Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 24(52), 1-30.
- Mersin Büyükşehir Belediyesi (tarih yok). Birimler. 24 Nisan 2025 tarihinde <https://www.mersin.bel.tr/birimler> adresinden erişilmiştir.
- Muğla Büyükşehir Belediyesi (tarih yok). Acil durum toplanma alanları. 24 Nisan 2025 tarihinde <https://www.mugla.bel.tr/toplanmaalanlari> adresinden erişilmiştir.
- Neuendorf, K. A. (2017). *The content analysis guidebook* (2nd ed.). Sage Publications.
- Neves, F., & Silva, P. (2021). E-government in local governments' websites: From visible to invisible. *Revista Catarinense da Ciência Contábil*, 20, e3160.
- Ordu Büyükşehir Belediyesi (tarih yok). Hizmetler. 24 Nisan 2025 tarihinde <https://www.ordu.bel.tr/> adresinden erişilmiştir.
- Özüçelik, D. N. (2019). Türkiye’de 1999 Marmara depreminden 2011 Van depremine aldığımız dersler. İçinde D. N. Özüçelik (Ed.), *Afetlerde acil tıp hizmetleri* (ss. 17-28). Türkiye Klinikleri.
- Piotrowski, S. J., & Borry, E. L. (2009). Transparency and local government websites. C. G. Reddick (Ed.), *Yerel e-devlet benimseme ve uygulama stratejileri üzerine araştırmalar el kitabı: Karşılaştırmalı çalışmalar* içinde (ss. 390-407). IGI Global.
- International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies (2010). *World disasters report 2010*.
- Scott, W. R. (2010). Reflections: The past and future of research on institutions and institutional change. *Journal of Change Management*, 10(1), 5-21.
- Sakarya Büyükşehir Belediyesi (tarih yok). Hizmet rehberi. 25 Nisan 2025 tarihinde <https://www.sakarya.bel.tr/tr/HizmetRehberi> adresinden erişilmiştir.
- Samsun Büyükşehir Belediyesi (tarih yok). Birimler. 25 Nisan 2025 tarihinde <https://samsun.bel.tr/birimler> adresinden erişilmiştir.
- Südaş, İ. (2004). 17 Ağustos 1999 Marmara depreminin nüfus ve yerleşme üzerindeki etkileri: Gölcük (Kocaeli) örneği. *Ege Coğrafya Dergisi*, 13(1-2), 73-94.
- Şahin, G. (2016). Yerel yönetimlerde afetlere hazırlık ve zarar azaltma sorumlulukları: İzmir Büyükşehir Belediyesi örneği. *KAYSEM 10 – Kamu Yönetimi Sempozyumu* (ss. 935-966), İzmir.
- Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi (tarih yok). Ana sayfa. 25 Nisan 2025 tarihinde <https://www.sanlıurfa.bel.tr/> adresinden erişilmiştir.
- Tavşancıl, E., & Aslan, E. (2001). *İçerik analizi ve uygulama örnekleri*. Epsilon Yayın-

ları.

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi (tarih yok). Afet toplanma alanları. 25 Nisan 2025 tarihinde https://afet.tekirdag.bel.tr/gecici_toplanma_alanlari adresinden erişilmiştir.

Toft, B., & Reynolds, S. (2005). *Learning from disasters: A management approach*. Perpetuity Press.

Trabzon Büyükşehir Belediyesi (tarih yok). İtfaiye. 25 Nisan 2025 tarihinde <https://www.trabzon.bel.tr/Web/İtfaiye> adresinden erişilmiştir.

Turp, M. (2024). 1939 Erzincan depreminin Giresun'a etkileri. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(30), 325–340.

Tuygun, G. T., İşsever, G., & Elbir, T. (2023). Türkiye'de 2021 yılında yaşanan büyük orman yangınlarında yanan orman alanlarının ve yangın kaynaklı atmosferik aerosollerin uydular ile izlenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Fen ve Mühendislik Dergisi*, 25(74), 351–369.

United Nations International Strategy for Disaster Reduction. (2010). Şehrim hazırlanıyor. 25 Nisan 2025 tarihinde https://www.preventionweb.net/files/14043_campaignkittr03.09.pdf adresinden erişilmiştir.

Van Büyükşehir Belediyesi (tarih yok). Ana sayfa. 25 Nisan 2025 tarihinde <https://van.bel.tr/> adresinden erişilmiştir.

Varnalı, T. (2025). Belediyelerde dijital dönüşüm ve mobil uygulamaların rolü: İlçe belediyelerinin mobil uygulamalarının ısı haritası yöntemiyle analizi. *Ekonomi İşletme ve Maliye Araştırmaları Dergisi*, 7(2), 135-168.

Yaşar, İ. H. (2024). Dijital çağda afet iletişimi. Ç. B. Şener (Ed.), *İletişim çalışmaları perspektifinden medya kültür ve dijitalleşme* içinde (ss. 69-88). Eğitim Yayınevi.

Yavuz, E. (2016). 1939 Erzincan depremi ve depremin etkileri. İçinde *Uluslararası Erzincan Sempozyumu* (ss. 443-452).

Yılmaz, D. G. (2023). Geçmiş depremlerden 2023 Kahramanmaraş depremlerine: Neden afete karşı hazır değiliz? *Afet ve Risk Dergisi*, 6(3), 1009-1023.

Etik kurul onayı: Etik kurul onayına ihtiyaç bulunmamaktadır.

Çıkar çatışması: Çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Finansal destek: Finansal destek bulunmamaktadır.

Yazar Katkı Oranı: H. Ö. Ilgın (%50), D. Karagül (%50).

Ethics committee approval: There is no need for ethics committee approval.

Conflict of interest: There are no conflicts of interest to declare.

Financial support: No funding was received for this study.

Author contribution rate: H. Ö. Ilgın (50%), D. Karagül (50%).